

TEMPUS TN_QA ფარგლებში შემუშავებული: სომხეთსა და საქართველოში ტრანსნაციონალური განათლების ხარისხისა და აღიარების ხელშეწყობა

სომხეთსა და საქართველოში
ტრანსნაციონალური უმაღლესი
განათლების ხარისხის
უზრუნველყოფის პოლიტიკის,
კრიტერიუმებისა და პროცედურების
შემუშავების სახელმძღვანელო
პრინციპები

შინაარსი

აღმასრულებელი მენეჯმენტის გუნდის მიმართვა 3

წინასიტყვაობა 8

I. პროექტის შესავალი და მისი მეთოდოლოგია 9

II. ტრანსნაციონალური უმაღლესი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის პოლიტიკა 12

1. პოლიტიკის სახელმძღვანელო პრინციპები სამთავრობო დონეზე 12

2. პოლიტიკის სახელმძღვანელო პრინციპები უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების დონეზე 16

3. პოლიტიკის სახელმძღვანელო პრინციპები სტუდენტური ორგანიზაციებისათვის 19

4. პოლიტიკის სახელმძღვანელო პრინციპები ხარისხის უზრუნველყოფის ორგანიზაციებისათვის 21

5. პოლიტიკის სახელმძღვანელო პრინციპები აკადემიური აღიარების ორგანიზაციებისათვის 24

6. პოლიტიკის სახელმძღვანელო პრინციპები პროფესიული ორგანიზაციებისათვის 26

III. ტრანსნაციონალური განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის კრიტერიუმები 27

1. შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის კრიტერიუმები ტრანსნაციონალური უმაღლესი განათლების პროვაიდერებისათვის 27

2. გარე ხარისხის უზრუნველყოფის კრიტერიუმები ტრანსნაციონალური უმაღლესი განათლების პროვაიდერებისათვის 28

3. ტრანსნაციონალური გარე ხარისხის უზრუნველყოფის პროვაიდერების აღიარების კრიტერიუმები 45

IV. ტრანსნაციონალური განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის პროცედურა 47

1. ტრანსნაციონალური უმაღლესი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის სომხეთის პროცედურა 47

2. ტრანსნაციონალური უმაღლესი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის საქართველოს პროცედურა 50

3. ტრანსნაციონალური გარე ხარისხის უზრუნველყოფის პროვაიდერების აღიარების პროცედურა 53

4. მინიჭებული ტრანსნაციონალური კვალიფიკაციის აკადემიური აღიარების პროცედურა 54

ეს პროექტ დფინანსებულია ევროკომისიის მხარდაჭერით. ეს გამოცემა ასახავს მხოლოდ ავტორის შეხედულებებს და კომისია ვერ იქნება პასუხისმგებელ მასში გადმოცემული ინფორმაციით სარგებლობაზე.

აღმასრულებელი მენეჯმენტის გუნდის მიმართვა

ძვირფასო მკითხველო,

„საქართველოსა და სომხეთში ტრანსნაციონალური განათლების ხარისხისა და აღიარების მხარდაჭერა“ (TNE_QA) ევროპის კომისიის მიერ ტემპუსის ინიციატივის ფარგლებში დაფინანსებული ოთხ წლიანი პროექტია (2013-2017).

ფრანგულ უნივერსიტეტს სომხეთში პატივი ერგო მოეხდინა კოორდინირება პროექტისა, რომლის ძირითადი იდეა იყო სომხეთისა და საქართველოს უმაღლესი განათლების სისტემების კომპეტენციის გაფართოვება ტრანსნაციონალური პროვაიდერების ხარისხის უზრუნველყოფის ეფექტური მიწოდების კუთხით როგორც ინსტიტუციურ, ისე ეროვნულ დონეზე, ევროპული გამოცდილების შესწავლითა და UNESCO/OECD-ს „საზღვარგარეთის ქვეყნების უმაღლესი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის სახელმძღვანელო პრინციპების“ გაზიარებით.

პროექტის დამაგვირგვინებელს წარმოადგენს „საქართველოსა და სომხეთში ტრანსნაციონალური უმაღლესი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის პოლიტიკის, კრიტერიუმებისა და პროცედურების შემუშავების სახელმძღვანელო პრინციპები“, რომლის მიზანია დაეხმაროს დაინტერესებულ პირებს ხარისხის გაუმჯობესებაში და ხელი შეუწყოს სომხეთსა და საქართველოში ტრანსნაციონალური უმაღლესი განათლების მიწოდების რეგულირებასა და აღიარებაში. იგი მიზნად ისახავს ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმების ჩამოსაყალიბებაში ოთხი წლის განმავლობაში დაგროვილი გამოცდილების გაზიარებას UNESCO/OECD სახელმძღვანელო პრინციპების შესაბამისად. იგი ეხმარება უმაღლესი განათლების სფეროში პოლიტიკური გადაწყვეტილების მიმღებებსა და დაინტერესებულ მხარეებს ტრანსნაციონალური მიმწოდებლების ხარისხის უზრუნველყოფის შემდგომ განავითარებაში პოსტსაბჭოთა უმაღლესი განათლების კონტექტში.

პროექტის მიღწევები შეუძლებელი იქნებოდა პროექტის კონსორციუმში ჩართული ინსტიტუციებისა და კოლეგების დახმარებისა და მხარდაჭერის გარეშე. გვსურს გულწრფელი მადლობა მოვუხადოთ ყოველ მათგანს მთელი პროექტის განმავლობაში შეტანილი ფასდაუდებელი წვლილის, გულითადი თანამშრომლობისა და კონსტრუქციული კრიტიკისათვის.

გვსურს გამოვთქვათ ჩვენი განსაკუთრებული მადლიერება სამუშაო ჯგუფების ლიდერებისადმი. მადლობას ვუხდით პროექტში ჩართულ შემდეგ ადამიანებს პროექტის შედეგების მიღწევაში მათი ფასდაუდებელი წვლილისათვის: დოქტორ ანკა გრეერს (უმაღლესი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის სააგენტო, გაერთიანებული სამეფო), დოქტორ კრისტოფ ტერასს (მართვის განვითარების ევროპული ფონდი, ბელგია), ქ-ნ მიქაელა მარტინს (იუნესკოს განათლების დაგეგმვის საერთაშორისო ინსტიტუტი, საფრანგეთი), ქ-ნ მაია გელაშვილს (განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრი, საქართველო) და ბ-ნ რუბენ ტოფჩიანს (პროფესიული განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის ფონდის ეროვნული ცენტრი, სომხეთი).

მადლობას ვუხდით ევროპის კომისიას და განსაკუთრებით, ევროკომისიის განათლების, აუდიოვიზუალური და კულტურის აღმასრულებელ სააგენტოს (EACEA) ამ პროექტის განხორციელების შესაძლებლობისათვის. EACEA-ს გუნდის მიერ გაწეულმა დახმარებამ, სომხურმა და ქართულმა ეროვნულმა ერაზმუს+ ოფისებმა მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანეს ჩვენი პროექტის დანერგვასა და ეფექტურ მართვაში.

არაიკ ნავოიანი (PhD)

TNE_QA პროექტის კოორდინატორი, სომხეთში ფრანგული უნივერსიტეტის ვიცე-რექტორი

ძვირფასო კოლეგებო,

TNE_QA წარმოადგენს სომხეთის, საქართველოსა და ევროკავშირის უმაღლესი განათლების მოაზროვნე ლიდერების საერთო მონაპოვარს რეგიონში ტრანსნაციონალური განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის ახალ დონეზე ასაყვანად საერთაშორისო ტენდენციებისა და აღიარებული სტანდარტების შესაბამისად. გზამკვლევად გუნდმა გამოიყენა UNESCO/OECD საზღვარგარეთის ქვეყნების უმაღლესი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის სახელმძღვანელო პრინციპები (2005), რომლის მიზანია სომხეთსა და საქართველოში ხარისხის

უზრუნველყოფის სისტემების ჩამოყალიბება საზღვარგარეთის პროვაიდერების მიერ მოწოდებული უმაღლესი განათლების ხარისხის შენარჩუნების პირობებში.

TNE_QA წარმოადგენს სომხეთისა და საქართველოს მიერ საზღვარგარეთული ხარისხის უზრუნველყოფისა და მათი ეროვნულ სტრატეგიებთან თანხვედრაში მოსაყვანად გადადგმულ ერთ-ერთ მთავარ ნაბიჯს. პროექტი ხელს უწყობს უმაღლესი განათლების სისტემების ახალ სიმაღლეებზე აყვანას ეროვნულ, რეგიონალურ და საერთაშორისო დონეებზე. პროექტმა მნიშვნელოვნად შეუწყო ხელი პოსტსაბჭოთა კონტექსტში ტრანსნაციონალური განათლების მიმწოდებლების არსებული მდგომარეობის გადახედვას, გამოწვევების სირღმისეულ შეფასებას და არსებული სისტემის თავსობადობის შეფასებას სასურველ სისტემასთან შედარებით, ძირითადი ხარვეზების ამოვსებას და საბოლოო ჯამში რეკომენდაციების მიღებას საქართველოსა და სომხეთის ხელისუფლების მიმართ ტრანსნაციონალური განათლების ხარისხის უზრუნველყოფისა და მინიჭებული კვალიფიკაციების აღიარებასთან დაკავშირებით გადასადგმელ შემდგომ ნაბიჯებთან დაკავშირებით.

პროექტის ოთხწლიანი მსვლელობა სავსე იყო სომხეთსა და საქართველოში ხარისხის უზრუნველყოფის არსებული სისტემის, UNESCO/OECD საზღვარგარეთული უმაღლესი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის სახელმძღვანელოების შესწავლით, ისევე როგორც ამ უკანასკნელის კონტექსტუალიზირებით ორივე ქვეყნისათვის ღირებული მრავალი კულტურული ასპექტისა და ფასეულობის გათვალისწინებით. იგი წარმოადგენს მთელი კონსორციუმის დიდი ძალისხმევის შედეგს საუკეთესოდ შესადარი და ამავე დროს ლეგიტიმური მიდგომის უზრუნველსაყოფად.

ღრმად გვწამს რომ მიღებული გაკვეთილები ფასდაუდებელი, ღირებული და სასარგებლო იქნება სომხეთის აკადემიური საზოგადოებისათვის, ისევე როგორც მის ფარგლებს გარეთ. აღნიშნული წარმოადგენს TNE_QA კონსორციუმის მთავარი დაინტერესებული პირების წვლილს და ვიმედოვნებთ, რომ იგი ხელს შეუწყობს საქართველოსა და სომხეთის მთავარობების მიერ ტრანსნაციონალური განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის ახალი ჩარჩოს შემუშავებას, რომლის ამოცანაც იქნება ტრანსნაციონალური პროვაიდერების ადექვატური ხარისხის უზრუნველყოფის სერვისების მიწოდება, ხოლო უფრო დიდი მიზანი - სისტემების დაცვა სიყალბისაგან.

ჩვენი განსაკუთრებული მადლობა გვსურს გამოვხატოთ ევროპის კომისიისა და ევროკომისიის განათლების, აუდიოვიზუალური და კულტურის

აღმასრულებელი სააგენტოს (EACEA) მიმართ სისტემის მდგრად განვითარებაში შეტანილი ფასდაუდებელი წვლილისათვის.

სუზანა კარაჰანიანი, PhD

(ჩემი ხელმოწერა)

პროექტის ავტორი და პროექტის EMT-ს წევრი

ტემპუსის პროექტის „საქართველოსა და სომხეთში ტრანსნაციონალური განათლების ხარისხისა და აღიარების მხარდაჭერა“ (TNE_QA) კონსორციუმი

სომხეთი	ფრანგული უნივერსიტეტი სომხეთში
	რუსულ-სომხური (სლავური) უნივერსიტეტი
	პროფესიული განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის ფონდის ეროვნული ცენტრი
	განათლების ხარისხი
	სომხეთის რესპუბლიკის განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო
	სომხეთის ამერიკული უნივერსიტეტი
ბელგია	მენეჯმენტის განვითარების ევროპული ფონდი
საფრანგეთი	ჟან მულინ ლიონი 3 უნივერსიტეტი
	მარსელის უნივერსიტეტი
	განათლების დაგეგმვის საერთაშორისო ინსტიტუტი
საქართველო	კავკასიის უნივერსიტეტი
	აკაკი წერეთლის სახ. სახელმწიფო უნივერსიტეტი
	ბათუმის სახელმწიფო საზღვაო აკადემია

	განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრი
	განათლების პოლიტიკისა და დაგეგმვის საერთაშორისო ინსტიტუტი
	საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო
გერმანია	ზეიგენის უნივერსიტეტი
გაერთიანებული სამეფო	უმაღლესი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის სააგენტო
	ბას სკა უნივერსიტეტი

წინასიტყვაობა

ტრანსნაციონალური უმაღლესი განათლება ტრიალებს მთელი რიგი მოდალობების გარშემო, რომლებიც იცვლება პირისპირ შეხებიდან (იღებს მრავალ განსხვავებულ ფორმას, როგორცაა საზღვარგარეთ სტუდენტების მოგზაურობა და საზღვარგარეთის უნივერსიტეტები) დისტანციურ სწავლებამდე (იყენებს ფართო ტექნოლოგიებს და მოიცავს ელექტრონულ სწავლებას). 2005 წელს UNESCO-მ ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციასთან (OECD) კოოპერირებით შეიმუშავა და გამოსცა ტრანსნაციონალური უმაღლესი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის სახელმძღვანელო პრინციპები. თითოეულ ქვეყანაში პასუხისმგებლობის გადანაწილების სპეციფიკის გათვალისწინებით, სახელმძღვანელო პრინციპები რეკომენდაციას გასცემს შემდეგ 6 ორგანიზაციაზე: მთავრობები; უმაღლესი განათლების ინსტიტუციები/პროვაიდერები, მათ შორის აკადემიური პერონალი; სტუდენტური ორგანიზაციები; ხარისხის უზრუნველყოფისა და აკრედიტაციის დაწესებულებები; აკადემიური აღიარებისა და პროფესიული დაწესებულებები. სახელმძღვანელო პრინციპები ფართოდ უჭერს მხარს მრავალფეროვანი ტრანსნაციონალური უმაღლესი განათლების სხვადასხვა დონეზე მიწოდებისა და განსხვავებული ხარისხის უზრუნველყოფის მიწოდების სიფრთხილით განხილვას.

TEMPUS TNE_QA პროექტის (2013-2017) ფარგლებში, კონსორციუმმა ერთიანი ძალით მოახდინა სახელმძღვანელოს პრინციპების გამოყენებადობის სიღრმისეული შესწავლა ორ პოსტსაბჭოთა ქვეყანაში: სომხეთსა და საქართველოში. პროექტის შედეგები ასახულია ამ ორ ქვეყანაში ტრანსნაციონალური განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის პოლიტიკის, კრიტერიუმებისა და პროცედურების მოცემულ სახელმძღვანელო პრინციპებში. ეს სახელმძღვანელო პრინციპები, UNESCO/OECD-ის სახელმძღვანელოსთან ერთად, რეკომენდაციებს იძლევა ქვეყნის ექვსი დაინტერესებული მხარისათვის: მთავრობები; უმაღლესი განათლების ინსტიტუციები/პროვაიდერები, მათ შორის აკადემიური პერსონალი; სტუდენტური ორგანიზაციები; ხარისხის უზრუნველყოფისა და აკრედიტაციის დაწესებულებები; აკადემიური აღიარებისა და პროფესიული დაწესებულებები. სახელმძღვანელო პრინციპები, ისევე როგორც პროექტში შემუშავებული ყველა ინსტრუმენტი და დოკუმენტი, გამიზნულია დაეხმაროს მთავრობებს, ხარისხის უზრუნველყოფის ორგანიზაციებს, ტრანსნაციონალური განათლების პროვაიდერებსა და სხვა დაინტერესებულ მხარეებს გააუმჯობესონ ხარისხის სტანდარტები საუკეთესო გამოცდილების გაზიარებით. ისინი ავსებენ UNESCO/OECD-ს სახელმძღვანელოს და წარმოადგენენ საფუძველს ამ დოკუმენტისათვის იმ კონკრეტული ნაბიჯების განმარტებით, რომლებიც პრაქტიკულად უნდა განხორციელდეს ეროვნულ დონეზე.

გარდა ქვეყნებისა და რეგიონების სფეციფიკიდან გამომდინარე სახელმძღვანელო პრინციპებისა ტრანსნაციონალური განათლების მიმწოდებლებისათვის, ხარისხის უზრუნველყოფის შიდა და გარე კრიტერიუმები და პროცედურები, ისევე როგორც ტრანსნაციონალური განათლების მიმწოდებლების ხარისხის აღიარების გარე პროვაიდერების კრიტერიუმები და პროცედურები ავსებენ ამ დოკუმენტს.

კრიტერიუმები და პროცედურები შემუშავდა როგორც განხორციელებული პროექტის შედეგი და მათი ლეგიტიმურობის უზრუნველყოფად გამოიყენება პროექტის ფარგლებში სპეციფიკურ კონტექსტში.

აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნებში კონტექსტების მსგავსების გათვალისწინებით შედეგები შესაძლოა გამოყენებულ იქნეს ამ ორი ქვეყნის (სომხეთი, საქართველო) ფარგლებს გარეთ და შესაძლოა გამოყენებულ იქნეს განათლების სფეროში მოღვაწე პირებისათვის, პოლიტიკის განმსაზღვრელებისა და უმაღლესი განათლების სფეროთი დაინტერესებული პირების მიერ.

I. პროექტის შესავალი და მისი მეთოდოლოგია

სატანადო ცოდნისა და კომპეტენციის მქონე მუშა ხელზე საბაზრო მოთხოვნების საპასუხოდ, უმაღლესი განათლების სფეროში მრავალფეროვანი მიმწოდებლების ექსპანსია გახდა შედეგი. ტრადიციული, საცხოვრებელ ადგილთან დაკავშირებული განათლება უკვე არ წარმოადგენს კვალიფიკაციის მიღების ერთადერთ საშუალებას. დისტანციური სწავლებისა და ტრანსნაციონალური განათლების სხვადასხვა ფორმები მომრავლდა, ზოგიერთ რეგიონში უფრო მეტად ვიდრე სხვაგან. ამ ტენდენციასთან ერთად იზრდება გარკვეული შემფოთება რეგულაციის ფორმებთან, ხარისხის კონტროლისა და მომხმარებლის ინტერესების დაცვის საკითხებთან დაკავშირებით. მიუხედავად იმისა, თუ რა ფორმით ხდება განათლების მიწოდება, მისი ხარისხის უზრუნველყოფისა და შენარჩუნების სტანდარტები წარმოადგენს შემფოთების უმთავრეს საგანს მრავალი ეროვნული და საერთაშორისო დაწესებულების, ორგანიზაციის, კერძო სექტორის კომპანიებისა და სტუდენტებისათვის.

აღნიშნული ტენდენცია პოსტსაბჭოთა ქვეყნებში გამოხატულია უცხოური უნივერსიტეტების ფილიალების ჩამოყალიბებითა და ტრანსნაციონალური რეგულაციების გაფართოებით. უმაღლესი განათლებისადმი ხელმისაწვდომობის მზარდ შესაძლებლობებთან ერთად, ისევე როგორც სასურველი უცხოური ხარისხის ქვეყნის დატოვების გარეშე მიღების შესაძლებლობა, უმაღლესი განათლების მიწოდების ამ ფორმასთან დაკავშირებული მრავალი უარყოფითი მხარეც არსებობს, რომელთაგან გამოირჩევა ე.წ. „დიპლომის წისკვილების“ რისკი. სომხეთში უცხოური უნივერსიტეტების 10-მდე ფილიალი არსებობს, საქართველოში - 7. აღნიშნული დაწესებულებები ამ ქვეყნებში ეროვნულ სამართლებრივ სისტემაში არიან მოქცეული. მათი ხარისხი უზრუნველყოფილია ან ხარისხის უზრუნველყოფის პროვაიდერების მიერ თავიანთი ქვეყნებიდან ან ხარისხის უზრუნველყოფა საერთოდ არ წარმოადგენს ამგვარი დაწესებულებების პრიორიტეტს. ამგვარი დამოკიდებულება პოტენციურად არახელსაყრელ მდგომარეობაში აყენებს სამიზნე ქვეყნების უმაღლეს განათლებას, როგორცაა მაგალითად: მასპინძელი ქვეყნის საჭიროებებთან შეუსაბამობა, კულტურული და ლინგვისტური სენსიტიურობის გაუთვალისწინებლობა;

არაკვალიფიკაციური აკადემიური პერსონალი; უმაღლესი განათლების სისტემის მზარდი ფრაგმენტაცია; მდარე ხარისხის დიპლომები და ა.შ.

ამ საკითხების გათვალისწინებით, Tempus TNE_QA პროექტის ფარგლებში შემუშავებულ იქნა დამხმარე ჩარჩო საქართველოსა და სომხეთში ტრანსნაციონალური უმაღლესი განათლების რეგულირების, ხარისხის უზრუნველყოფისა და აღიარების ხელშეწყობის მიზნით. პროექტის განხორციელება დაიწყო 2013 წელს. მისი ყოვლისმომცველი ამოცანა გახლდათ ტრანსნაციონალური პროვადერებისათვის შიდა და გარე ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმების შემუშავებაში არსებული ნაპრაღის ამოვსებაში დახმარება და მათი OECD/UNESCO სახელმძღვანელო პრინციპებთან თანხვედრაში მოყვანა სომხეთსა და საქართველოში ტრანსნაციონალური განათლების მიწოდების ხარისხის სრულყოფის, რეგულირებისა და აღიარების ხელშესაწყობად. კონკრეტული ამოცანები შემუშავდა შემდეგ საკითხებთან დაკავშირებით:

- სომხური და ქართული უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების და ხარისხის უზრუნველყოფის სააგენტოების შესაძლებლობების გაზრდა ტრანსნაციონალური უმაღლესი განათლების ხარისხის ეფექტური მართვისათვის.
- ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმების შემუშავება და ინტეგრირება ინსტიტუტებში, რომლებიც აწვდიან ტრანსნაციონალურ განათლებას.
- ხარისხის უზრუნველყოფის გარე სისტემებისათვის ხარისხის უზრუნველყოფის სტანდარტებისა და პროცედურების შემუშავება და ინტეგრირება ტრანსნაციონალური უნივერსიტეტებში ამ პროცედურების უკეთ მართვის მიზნით.
- სომხეთსა და საქართველოში ტრანსნაციონალური უმაღლესი განათლების მიწოდების რეგულირების, ხარისხის უზრუნველყოფისა და აღიარების უზრუნველყოფა.

პროექტის მეთოდოლოგიის დიაპაზონი ვრცელდებოდა კომპეტენციების გაზრდიდან განვითარებამდე და ტრანსნაციონალური უმაღლესი განათლების პროვადერებისათვის ევროპული და საერთაშორისო ხარისხის უზრუნველყოფის ჩარჩოების ექსპერიმენტირებამდე. პროექტის პირველი სამუშაო გეგმით გათვალისწინებული ინტენსიური კომპეტენციების გაზრდის შემდეგ პარტნიორ ქვეყნებს შესაძლებლობა მიეცათ პასუხისმგებლობა აეღოთ პოლიტიკისა და რეგულაციების შემუშავებაზე, ხოლო ევროპულმა პარტნიორებმა თავიანთი წვლილი შეიტანეს ამ პროცესში რეკომენდაციების მიცემით, ნოუ-ჰაუს გაზიარებითა და ძირითად განმახორციელებლებთან ერთობლივი მუშაობით ექსპერიმენტის შედეგებზე.

მოვლენების კონტექსტუალიზების უზრუნველსაყოფად, ისევე როგორც მათი ქვეყნის საჭიროებებზე მოსარგებად და ადგილობრივ პოლიტიკასთან თანხვედრაში მოსაყვანად, პროექტის სამუშაო ჯგუფმა ჩაატარა ფაქტებზე დაფუძნებული კვლევა, რომელზეც დაყრდნობით შემუშავებულ იქნა ტრანსნაციონალური განათლების ხარისხის

უზრუნველყოფის (TNE QA) ჩარჩო, როგორც უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების, ისე ხარისხის უზრუნველყოფის სააგენტოებისათვის. კვლევა გაიშალა არსებული პრაქტიკისა და პროცედურების გარშემო, რომლებიც საფუძვლად უდევს ხარისხის უზრუნველყოფის სტანდარტების შეფასებას მასპინძელ და სტუმარ ქვეყნებში. შემუშავდა კვლევის სტანდარტული მეთოდოლოგია, რომელიც იძლეოდა თითოეულ პარტნიორ ქვეყანაში არსებული სტანდარტებისა და პროცედურების შედარებითი ანალიზის საშუალებას. კვლევის მეთოდები მოიცავდა, მაგრამ არ შემოიფარგლებოდა, საოფისე კვლევით, ინტერვიუებით, დაკვირვებითა და პროცესებისა და პროცედურების მიმოხილვით. მიმოხილვამ გამოავლინა საუკეთესო პრაქტიკის სფეროები, ისევე როგორც სფეროები და საკითხები შემდომი კვლევისათვის.

კვლევის შედეგად დაიწყო ხარისხის უზრუნველყოფის სტანდარტებისა და პროცედურების შემუშავება უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებებისა და განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის სააგენტოებისათვის. შემუშავებულმა პოლიტიკამ და პროცედურებმა გაიარეს საცდელი ტესტირება ევროკავშირის პარტნიორების მხარდაჭერით. შედეგები აისახა ერთობლივ მიმოხილვით ანგარიშში, რომელიც წარმოადგინეს სომხეთისა და საქართველოს განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის სააგენტოებმა. ანგარიში, ასევე მოიცავდა რეკომენდაციების, დაკვირვებების, კარგი გამოცდილების სფეროებისა და განვითარების შესაძლებლობების ამომწურავ ნუსხას.

მოცემული სახელმძღვანელო პრინციპები წარმოადგენს რეკომენდაციებს, რომლებიც აისახა საბოლოო ანგარიშში. რეკომენდაციები შემოთავაზებულია UNESCO/OECD-ს სახელმძღვანელო პრინციპებთან დამატებით და ასახავენ ქვეყნის კონკრეტულ საჭიროებებს.

II. ტრანსნაციონალური უმაღლესი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის პოლიტიკა

1. პოლიტიკის სახელმძღვანელო პრინციპები სამთავრობო დონეზე

ხელისუფლებას შეუძლია იყოს ზემოქმედი, პასუხისმგებელი თუ არა, ადექვატური ხარისხის უზრუნველყოფის, აკრედიტაციისა და კვალიფიკაციების აღიარების ხელშეწყობაში. მას აღებული აქვს პოლიტიკის კოორდინაციის ფუნქცია უმაღლესი განათლების სისტემების უმრავლესობაში. თუმცა, მოცემული სახელმძღვანელო პრინციპებით აღიარებულია, რომ ზოგიერთ ქვეყანაში ხარისხის უზრუნველყოფაზე პასუხისმგებლობა აღებული აქვს სახელისუფლებო ქვე-სტრუქტურებს ან არასამთავრობო ორგანიზაციებს.

ამ კონტექსტში, რეკომენდებულია რომ ხელისუფლებამ:

- ა. დააწესოს, ან ხელი შეუწყოს ამომწურავ, სამართლიან და გამჭვირვალე რეგისტრაციისა თუ ლიცენზირების სისტემის დაწესებას იმ ტრანსნაციონალური უმაღლესი განათლების პროვაიდერებისათვის, რომელთაც სურთ მათ ტერიტორიაზე ოპერირება.
- ბ. დააწესოს, ან ხელი შეუწყოს ამომწურავ კომპეტენციის დაწესებას ტრანსნაციონალური უმაღლესი განათლების ხარისხის სანდო უზრუნველყოფისა და აკრედიტაციისათვის, იმ ფაქტის აღიარებით, რომ ტრანსნაციონალური უმაღლესი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფა და აკრედიტაცია მოიცავს როგორც გამგზავნ, ისე მიმღებ ქვეყანას.
- გ. აწარმოოს კონსულტაციები და კოორდინება ხარისხის უზრუნველყოფისა და აკრედიტაციის სხვადასხვა კომპეტენტურ ორგანიზაციებთან როგორც ეროვნულ, ისე საერთაშორისო დონეზე.
- დ. უზრუნველყოს ზუსტი, სანდო და ადვილად ხელმისაწვდომი ინფორმაციის მიწოდება ტრანსნაციონალური უმაღლესი განათლების რეგისტრაციის, ლიზენცირების, ხარისხის უზრუნველყოფისა და აკრედიტაციის კრიტერიუმების, სტუდენტების, ინსტიტუტებისა თუ პროგრამების დაფინანსებაზე, იქ სადაც ეს შესაბამისია და მათ ნებაყოფილობით ან სავალდებულო ხასიათზე.
- ე. განიხილოს მხარედ გახდომის ან წვლილის შეტანის საკითხი კვალიფიკაციების აღიარებასთან დაკავშირებულ იუნესკოს რეგიონული კონვენციების შემუშავებასა ან/და განახლებაში და დააწესოს კონვენციებით გათვალისწინებული ეროვნული საინფორმაციო ცენტრები.

ვ. იქ სადაც შესაფერისია, შეიმუშავოს ან წახალისოს აღიარების ორმხრივი ან მრავალმხრივი ხელშეკრულებები, თითოეული ქვეყნის კვალიფიკაციების აღიარების ან ტოლფასობის ხელშეწყობით ორმხრივ ხელშეკრულებებში ჩართულ პროცედურებსა და კრიტერიუმებზე დაყრდნობით.

ზ. წვლილი შეიტანოს ძალისხმევაში საერთაშორისო დონეზე განახლებადი, ზუსტი და ყოვლისმომცველი ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის საკითხში უმაღლესი განათლების აღიარებულ ინსტიტუციებთან/პროვაიდერებთან დაკავშირებით.

TNE_QA სახელმძღვანელო პრინციპები სამთავრობო დონეზე

- I. სომხეთისა და საქართველოს განათლების სამინისტროებმა უნდა შეიმუშაონ მკაფიო პოლიტიკა და რეგულაციები მათ ქვეყანაში მოქმედ ტრანსნაციონალური განათლების პროვაიდერებთან დაკავშირებით, რათა ხელი შეეწყოს უმაღლესი განათლების მიწოდებისადმი ხელმისაწვდომობის გაზრდას, ამასთან მიწოდების ხარისხისა და შესაბამისობის უზრუნველყოფით.
- II. სომხეთისა და საქართველოს სამართლებრივ ჩარჩოებში უნდა განმარტოს თუ რას ნიშნავს ტრანსნაციონალური უმაღლესი განათლების მიწოდება მათ კონკრეტულ კონტექსტში. ტრანსნაციონალური მიწოდება შესაძლოა ნიშნავდეს ორივეს - როგორც უმაღლესი განათლების სერვისების მიწოდებას, ისე მათი ხარისხის უზრუნველყოფასაც. პროექტის დანერგვის შედეგად იდენტიფიცირებულ იქნა შემდეგი ძირითადი გამოთქმები ტრანსნაციონალური უმაღლესი განათლების შესახებ:
 - ა. უმაღლესი განათლების ინსტიტუციის დონეზე:
 - უცხოელი პროვაიდერების მიერ შექმნილი მთავარი კამპუსები,
 - ფილიალები,
 - სამთავრობოშორისი ინსტიტუტები,
 - ერთობლივი უნივერსიტეტები/კოლეჯები,
 - ვირტუალური ინსტიტუტები.
 - ბ. პროგრამის დონეზე:
 - ფრანჩიზი,
 - ერთობლივი ხარისხი,
 - უცხოური უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების მიერ შემოთავაზებული ავტონომიური პროგრამა,
 - დისტანციური სწავლება ადგილობრივ აკადემიურ პარტნიორთან,
 - ვირტუალური პროგრამები/კურსები,
 - დამოუკიდებელი დისტანციური სწავლება.
 - გ. გარე ხარისხის უზრუნველყოფის დონე:
 - ხარისხის უზრუნველყოფის უცხოურ პროვაიდერთან ერთობლივად შესწავლა,

- უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებებისა და პროგრამების დამოუკიდებელი გარე ხარისხის უზრუნველყოფის შესწავლა უცხოური პროვაიდერის მიერ,
 - გარე ხარისხის უზრუნველყოფის შესწავლა განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის ეროვნული მიმწოდებლის მიერ ტრანსნაციონალური განათლების სპეციფიკის გათვალისწინებით.
- III. ერთობლივი ინიციატივების განხორციელების შემთხვევაში აუცილებელია წერილობითი და სამართლებრივად გაფორმებული შეთანხმებების ან კონტრაქტების არსებობა, რომლებიც ასახავენ თითოეული პარტნიორის უფლებებსა და ვალდებულებებს.
- IV. სომხეთისა და საქართველოს სამართლებრივ ჩარჩოებში მკაფიოდ უნდა განსაზღვროს თუ რომელ ტრანსნაციონალური განათლების პროვაიდერებს ეძლევათ უფლება შემოვიდნენ უმაღლესი განათლების ბაზარზე და მკაფიოდ უნდა ჩამოაყალიბონ ტრანსნაციონალური განათლების პროვაიდერებთან დაკავშირებული პოლიტიკა და რეგულირებები, რომელიც უნდა დაემორჩილოს ტრანსნაციონალური განათლების პროვაიდერი თუ სურს ამ სისტემაში შემოსასვლელად, ისევე როგორც მინიჭებული კვალიფიკაციის შემდგომი აღიარება.
- V. სამართლებრივმა ჩარჩომ ასევე უნდა განსაზღვროს ტრანსნაციონალური განათლების პროვაიდერებთან დაკავშირებული პოლიტიკა და რეგულაციები შემდეგ საკითხებზე:
- ა. ტრანსნაციონალური განათლების დამოუკიდებელი მიწოდება - როდესაც გამგზავნი ქვეყანა იღებს ძირითად პასუხისმგებლობას კურიკულუმზე, კვალიფიკაციის მინიჭებასა და ხარისხის გარე უზრუნველყოფაზე.
 - ბ. ტრანსნაციონალური განათლების ერთობლივი მიწოდება - როდესაც ორივე, მასპინძელი და გამგზავნი ქვეყანა ინაწილებენ ან იღებენ ერთობლივ პასუხისმგებლობას კურიკულუმზე, კვალიფიკაციის მინიჭებასა და ხარისხის გარე უზრუნველყოფაზე.
 - გ. ადგილობრივი პროვაიდერების მიერ სამოდულო სისტემის მიწოდება - როდესაც ხდება განათლების მოდელის - კურიკულუმისა და კვალიფიკაციის მინიჭების - გადმოღება სისტემიდან ადგილობრივი პროვაიდერების მიერ და ხარისხის გარე უზრუნველყოფა ხორციელდება დამოუკიდებლად განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის პროვაიდერის მიერ ნასესხები/გადმოღებული სისტემიდან (მაგალითად, AUA - სომხეთში).
- VI. განათლების სამინისტროებმა ხარისხის უზრუნველყოფის პროცედურების შემუშავებასა და დანერგვასთან დაკავშირებით უნდა მოახდინონ უფლებამოსილების დელეგირება ხარისხის უზრუნველყოფის შესაბამის ორგანიზაციებზე.
- VII. იმის გათვალისწინებით, რომ უმაღლესი განათლების სისტემის ხარისხზე საბოლოო პასუხისმგებლობა აკისრია მთავრობას, რეკომენდაცია, რომელიც გამომდინარეობს

პროექტიდან, სთავაზობს მას ლიცენზირების, მონიტორინგისა და აკრედიტაციის გაბედული სისტემის დანერგვას მთავრობის მიერ იდენტიფიცირებული და განსაზღვრული ტრანსნაციონალური განათლების პროვაიდერების ჯგუფებისათვის. იდენტიფიცირებამ და განსაზღვრამ უნდა მიგვიყვანოს ტრანსნაციონალური განათლების მკაფიო კლასიფიკაციამდე ეროვნულ დონეზე, რაც შედეგად მოიტანს ტრანსნაციონალური განათლების კლასიფიკაციის ეროვნული ჩარჩოს შემუშავებას.

- VIII. ტრანსნაციონალური განათლების კლასიფიკაციის ეროვნულმა ჩარჩომ უნდა უზრუნველყოს ინფორმირებული გადაწყვეტილებების მიღებისათვის აუცილებელი მონაცემების მიწოდება, უმაღლესი განათლების სისტემაში განვითარების ტენდენციების, გამოწვევებისა და შესაძლებლობების იდენტიფიცირებით. შესაბამისი სამინისტროების მიერ მის გარშემო ობიექტური და გამჭვირვალე ოპერირების უზრუნველსაყოფად უნდა შემუშავდეს მკაფიო მარეგულირებელი ჩარჩო.
- IX. ტრანსნაციონალური განათლების კლასიფიკაციის ეროვნული ჩარჩო უნდა იძლეოდეს ეროვნულ დონეზე მონაცემების შეგროვების შესაძლებლობას ტრანსნაციონალური განათლების განხორციელებასთან დაკავშირებით როგორც გამომგზავნი, ისე მასპინძელი პროვაიდერებისათვის. მონაცემების შეგროვებას უნდა ხელმძღვანელობდეს შესაბამისი ბუფერული დაწესებულება/ხარისხის უზრუნველყოფის დაწესებულება, რომელიც უნდა განისაზღვროს განათლების სამინისტროს მიერ და მიენიჭოს სათანადო უფლებამოსილება. იგი ანგარიშვალდებული იქნება სამინისტროს წინაშე.
- X. ტრანსნაციონალური განათლების პროვაიდერების ზუსტი იდენტიფიცირება და განსაზღვრა - როგორც გამოგზავნის, ასე მასპინძლის - ეროვნულ დონეზე განვითარების შემდგომ ეტაპზე გადასვლის საშუალებას იძლევა. როგორც სომხეთმა, ისე საქართველომ მკაფიოდ უნდა განსაზღვროს ეროვნულ დონეზე ტრანსნაციონალურ განათლებასთან დაკავშირებით სტრატეგიები.
- XI. ეროვნული სამართლებრივი სისტემები ასევე მკაფიოდ უნდა განსაზღვრავდნენ ტრანსნაციონალური განათლების პროვაიდერების მიერ შეთავაზებული ხარისხის მინიჭებისა და მინიჭებული კვალიფიკაციების აღიარების პროცედურებს. აღნიშნული პროცედურები შესაძლოა მოიცავს ტრანსნაციონალური განათლების პროვაიდერების გამომდინარე აღიარებას, რომელთა ხარისხის უზრუნველყოფა განხორციელებულია ხარისხის უზრუნველყოფის უცხოური დაწესებულებების მიერ.
- XII. ტრანსნაციონალური განათლების პროგრამების აღიარების ერთ-ერთ მექანიზმს, რომელსაც მივყავართ კვალიფიკაციის მინიჭებამდე, წარმოადგენს მათი შეტანა ქვეყანაში აკრედიტებული პროგრამების რეესტრში, და ამ უკანასკნელის შეტანა ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოში. დაკავშირება ტრანსნაციონალური განათლების

ხარისხის უზრუნველყოფის გადაწყვეტილებების და ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოში მათი შეტანის თაობაზე ასევე საჭიროებს მოგვარებას.

2. პოლიტიკის სახელმძღვანელო პრინციპები უმაღლესი განათლების ინსტიტუციების დონეზე

UNESCO/OECD-ს სახელმძღვანელო პრინციპები უმაღლესი განათლების ინსტიტუციების/პროვაიდერებისათვის

უმაღლესი განათლების ყველა ინსტიტუციის/პროვაიდერის მიერ ხარისხზე პასუხისმგებლობის აღება არსებითია. ამასთან დაკავშირებით, აკადემიური პერსონალის აქტიური და კონსტრუქციული წვლილი შეუწვლელია. უმაღლესი განათლების ინსტიტუტები პასუხისმგებელი არიან ხარისხის, ისევე როგორც განათლების სოციალური, კულტურული და ლინგვისტური შესაბამისობის, მათი სახელით მინიჭებული კვალიფიკაციის სტანდარტების უზრუნველყოფაზე მიწოდების ფორმის მიუხედავად.

ამ კონტექსტში ტრანსნაციონალური უმაღლესი განათლების მიმწოდებელი ინსტიტუციების/პროვაიდერებისათვის რეკომენდებულია შემდეგი:

ა. უზრუნველყოფა იმისა, რომ პროგრამები, რომლებსაც ისინი საზღვრებს გარეთ, ისევე როგორც საკუთარ ქვეყნებში აწვდიან, შესაძარი ხარისხისა იყოს და რომ ისინი მხედველობაში იღებდნენ მიმღები ქვეყნის კულტურულ და ლინგვისტური სპეციფიკას. სასურველია, რომ ამგვარი პასუხისმგებლობის აღებულ იქნეს საჯაროდ.

ბ. აღიარება იმისა, რომ ხარისხიანი სწავლება და კვლევა მიიღწევა პროფესურის ხარისხითა და მათი სამუშაო პირობების ხარისხით, რაც ხელს უმართავს დამოუკიდებელ და გადამწყვეტ კვლევას. იუნესკოს რეკომენდაციები უმაღლესი განათლების პედაგოგიური პერსონალის სტატუსთან დაკავშირებით და სხვა შესატყვისი საშუალებები საჭიროა რომ იქნეს გათვალისწინებული ყველა ინსტიტუციისა და პროვაიდერის მიერ, რათა ხელი შეეწყოს კარგ სამუშაო პირობებსა და მომსახურების ვადებს, კოლეგიალურ მართვასა და აკადემიურ თავისუფლებას.

გ. შიდა ხარისხის მენეჯმენტის არსებული სისტემების განვითარება, შენარჩუნება ან გადახედვა იმგვარად, რომ მოხდეს დაინტერესებული მხარეების კომპეტენციების სრულად გამოყენება (მაგალითად: აკადემიური პერსონალის, ადმინისტრატორების, სტუდენტებისა და კურსდამთავრებულების) და აღებულ სრული პასუხისმგებლობა მშობლიური ქვეყნის, ისევე როგორც საზღვარგარეთის სტანდარტებთან შესაბამისობაში მყოფი უმაღლესი განათლების კვალიფიკაციების მიწოდებაზე. უფრო მეტიც, როდესაც ხდება პროგრამების წარდგენა პოტენციური სტუდენტებისათვის შესაბამისი აგენტების მეშვეობით, სრული პასუხისმგებლობა უნდა იქნეს აღებული და უზრუნველყოფილი,

რომ აგენტების მიერ მიწოდებული ინფორმაცია და გზამკვლევა იყოს ზუსტი, სანდო და ადვილად ხელმისაწვდომი.

გ. კონსულტაციების მიღება კომპეტენტური ხარისხის უზრუნველყოფისა და აკრედიტაციის დაწესებულებებისაგან და მიმღები ქვეყნის ხარისხის უზრუნველყოფისა და აკრედიტაციის სისტემების პატივისცემა, როდესაც აწვდი უმაღლეს განათლებას საზღვარგარეთ, მათ შორის დისტანციურადაც.

დ. საუკეთესო პრაქტიკის გაზიარება ეროვნულ და საერთაშორისო დონეებზე სექტორულ ორგანიზაციებსა და ინსტიტუციებს შორისო ქსელებში მონაწილეობით.

ე. ერთმანეთი კვალიფიკაციების აღიარების ან ექვივალენტურისა და სადარის გამოძებნის მხარდასაჭერად ქსელებისა და პარტნიორობების დაფუძნება და შენარჩუნება.

ვ. საუკეთესო პრაქტიკის კოდექსის გამოყენება იქ, სადაც რელევანტურია, მაგალითად, იუნესკოს/ევროპის საბჭოს „ტრანსნაციონალური განათლების მიწოდების საუკეთესო პრაქტიკის კოდექსი“ და სხვა შესაბამისი კოდექსები, კერძოდ კი: იუნესკოს/ევროპის საბჭოს „რეკომენდაციები უცხოური კვალიფიკაციების შეფასების პროცედურებისა და კრიტერიუმების შესახებ“.

ზ. ზუსტი, სანდო და ადვილად ხელმისაწვდომი ინფორმაციის მიწოდება გარე და შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის კრიტერიუმებისა და პროცედურების შესახებ და მათ მიერ შეთავაზებული კვალიფიკაციების აკადემიური და პროფესიული აღიარება, პროგრამებისა და კვალიფიკაციების სრულყოფილი აღწერით, უმჯობესია ცოდნისა და უნარების აღწერით, რომელსაც შეიძენს წარმატებული სტუდენტი. უმაღლესი განათლების ინსტიტუციებმა/პროვაიდერებმა განსაკუთრებით უნდა ითანამშრომლონ ხარისხის უზრუნველყოფისა და აკრედიტირების ორგანოებთან, ისევე როგორც სტუდენტურ ორგანიზაციებთან ამ ინფორმაციის გავრცელების უზრუნველსაყოფად.

თ. ინსტიტუციის და/ან შეთავაზებული საგანმანათლებლო პროგრამის ფინანსური სტატუსის გამჭვირვალობის უზრუნველყოფა.

TNE_QA სახელმძღვანელო პრინციპები უმაღლესი განათლების ინსტიტუციებისათვის/ პროვაიდერებისათვის

1. ტრანსნაციონალური განათლების პროვაიდერებს უნდა ჰქონდეთ ხარისხის უზრუნველყოფის მკაფიო შიდა პოლიტიკა, პროცედურები და მექანიზმები, და გახადონ ისინი საჯაროდ ცნობილი. მათ ნათლად უნდა ახნან თავიანთი სტატუსი შესაძლო გარე ხარისხის უზრუნველყოფის პროვაიდერებთან, ისევე როგორც, შესაბამისობა ხარისხის უზრუნველყოფის ეროვნულ ჩარჩოსთან დაკავშირებით.

- II. შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის პოლიტიკა უნდა უზრუნველყოფდეს კურიკულუმის შემუშავების, მისი ხარისხის უზრუნველყოფისა და კვალიფიკაციის მინიჭების შესახებ მიუკერძოებელი ინფორმაციის გავრცელებას. აუცილებელია კვალიფიკაციის აღიარების დაწესებულებისათვის საჯარო ინფორმაციის მიწოდება შეთავაზებული ხარისხის სტატუსის შესახებ და განსაკუთრებით იმის შესახებ, არის თუ არა ტრანსნაციონალური განათლების პროვაიდერის პროგრამა აღიარებული როგორც ეროვნული უმაღლესი განათლების მიწოდების ნაწილი.
- III. ტრანსნაციონალური განათლების პროვაიდერებმა უნდა განავითარონ შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის კრიტერიუმები, რომელიც დაფუძნებული იქნება "დასაშვები განსხვავების" პრინციპზე, რაც მრავალფეროვნებისა და ინოვაციის შეტანის საშუალებას მისცემს ადგილობრივ უმაღლესი განათლების მიწოდებაში.
- IV. ტრანსნაციონალური განათლების პროვაიდერებმა უნდა შეიმუშაოს ხარისხის უზრუნველყოფის საერთაშორისო კრიტერიუმები „გამართლებული განსხვავების“ პრინციპზე დაყრდნობით, რომელიც უმაღლესი განათლების ადგილობრივი მიწოდების გამრავალფეროვნებისა და ინოვაციის საშუალებას შესაძლებელს გახდის.
- V. შიდა ხარისხის უზრუნველყოფამ ზუსტად უნდა ახსნას, თუ როგორაა შეთავაზებული კვალიფიკაციები განთავსებული მასპინძელი და უცხო ქვეყნის ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოებში.
- VI. ტრანსნაციონალური განათლების პროვაიდერებმა უნდა უზრუნველყონ როგორც მიმნიჭებელი ინსტიტუციების, ისე მიმღები ქვეყნის კულტურული და წეს-ჩვეულებების ცოდნა სტუდენტებსა და პერსონალში.
- VII. აგენტის მეშვეობით (მაგ. ადგილობრივი დაწესებულების) კვალიფიკაციის შეთავაზებისას, ტრანსნაციონალური განათლების პროვაიდერები უნდა იყვნენ პასუხისმგებელნი მათი კანონიერი წარმომადგენლის დანიშვნაზე, რომელიც იმოქმედებს მათი სახელით. ტრანსნაციონალური განათლების პროვაიდერები, რომლებიც აწარმოებენ თავიანთი პროგრამების შეთავაზებას აგენტების მეშვეობით, უნდა დებდნენ მათთან წერილობით და იურიდიულად გამართულ შეთანხმებებს ან კონტრაქტებს, რომელშიც მკაფიოდ იქნება განსაზღვრული მათი როლი, პასუხისმგებლობა, ქმედების დელეგირებული უფლებამოსილებები, ასევე მონიტორინგი, საარბიტრაჟო და ხელშეკრულების შეწყვეტის დებულებები. ეს შეთანხმებები ან კონტრაქტები უნდა შეიქმნას ინტერესთა კონფლიქტის თავიდან აცილებისა და ასევე სტუდენტების უფლებების დაცვის თვალსაზრისით.
- VIII. კვალიფიკაციის მიმნიჭებელი ინსტიტუციები უნდა იყვნენ პასუხისმგებელნი ტრანსნაციონალური სასწავლო პროგრამების განხორციელების შედეგად მათ მიერ მინიჭებულ კვალიფიკაციებზე. მათ უნდა წარმოადგინონ ნათელი და

გამჭვირვალე ინფორმაცია კვალიფიკაციების შესახებ, კერძოდ, დიპლომის დანართის გამოყენებით, კვალიფიკაციის შეფასების ხელშეწყობით კვალიფიკაციების აღიარების კომპეტენტური ორგანოების, სხვა უმაღლესი სასწავლებლების, დამსაქმებლებისა და სხვათა მიერ. ეს ინფორმაცია უნდა შეიცავდეს იმ სასწავლო პროგრამების ბუნებას, ხანგრძლივობას, დატვირთვას, ადგილმდებარეობას და სწავლების ენას (ებს), რომელსაც მივყავართ კვალიფიკაციამდე.

- IX. ტრანსნაციონალური განათლების პროვაიდერმა უნდა უზრუნველყოს, რომ ტრანსნაციონალური საგანმანათლებლო პროგრამების მეშვეობით გაცემული კვალიფიკაციები, გაივლიან აღიარების პროცედურას სახელმწიფო ორგანოების მიერ და აღრიცხულნი არიან მიმღები ქვეყნის ოფიციალურ რეესტრში.

3. პოლიტიკის სახელმძღვანელო პრინციპები სტუდენტური ორგანიზაციებისათვის

UNESCO/OECD სახელმძღვანელო პრინციპები სტუდენტური ორგანიზაციებისათვის

როგორც ტრანსნაციონალური განათლების პირდაპირ მიმღებთა წარმომადგენლები და უმაღლესი განათლების საზოგადოების ნაწილი, სტუდენტურ ორგანოებს ეკისრებათ პასუხისმგებლობა სტუდენტებისა და პოტენციური სტუდენტების წინაშე, რათა მათ დაკვირვებით განიხილონ არსებული ინფორმაცია და საკმარისი დახმარება გაუწიონ გადაწყვეტილების მიღების პროცესში.

ამ კონტექსტში რეკომენდებულია ავტონომიური ადგილობრივი, ეროვნული და საერთაშორისო სტუდენტური ორგანიზაციების აღმოცენების ხელშეწყობა და რომ სტუდენტური ორგანიზაციები:

ა) ჩართულნი უნდა იყვნენ, როგორც აქტიური პარტნიორები, საერთაშორისო, ეროვნულ და ინსტიტუციურ დონეზე, ტრანსნაციონალური განათლების ხარისხის მიწოდების, მონიტორინგისა და შენარჩუნების პროცესში და ამ მიზნის მისაღწევად დგამდნენ აუცილებელ ნაბიჯებს.

ბ) აქტიურ მონაწილეობას იღებდნენ ხარისხის ხელშეწყობაში, სტუდენტების ინფორმირებულობის გაზრდით პოტენციური რისკების თაობაზე, როგორებიცაა: დამაბნეველი გზამკვლევა და ინფორმაცია, დაბალი ხარისხის მიწოდება, რასაც მივყავართ შეზღუდული გამოყენებადობის კვალიფიკაციამდე, და ცუდი რეპუტაციის მქონე პროვაიდერი. მათ ასევე უნდა უხელმძღვანელონ სტუდენტებს ზუსტი და საიმედო ინფორმაციული წყაროების მოძიებაში ტრანსნაციონალური განათლების თაობაზე. ეს შეიძლება გაკეთდეს ამ სახელმძღვანელო პრინციპების არსებობის შესახებ ცნობიერების ამაღლებით, ისევე როგორც მათ დანერგვაში აქტიური მონაწილეობის მიღებით.

გ) ხელს უწყობდნენ სტუდენტებსა და პოტენციურ სტუდენტებს, რათა ტრანსნაციონალური განათლების უმაღლეს საგანმანათლებლო პროგრამებზე ჩაბარების დროს დასვან შესაბამისი შეკითხვები. ამგვარი კითხვების ნუსხა შეიძლება შეიქმნას სტუდენტური ორგანიზაციების მიერ, მათ შორის, უცხოელი სტუდენტების ჩართვით, სადაც ეს შესაძლებელია, უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების, ხარისხის უზრუნველყოფის და აკრედიტაციის ორგანოების და აკადემიური აღიარების ორგანოებთან თანამშრომლობით. ასეთი ჩამონათვალი უნდა მოიცავდეს შემდეგ კითხვებს: არის თუ არა ინსტიტუცია/პროვაიდერი აღიარებული სანდო აკრედიტებული ორგანიზაციის მიერ და არის თუ არა მიღებული და მინიჭებული კვალიფიკაცია აღიარებული აკადემიური და ან პროფესიული მიზნებისთვის სტუდენტთა მშობლიურ ქვეყანაში.

TNE_QA სახელმძღვანელო პრინციპები სტუდენტური ორგანიზაციებისათვის

- I. იმისათვის, რომ სტუდენტებს საშუალება მიეცეთ კოლექტიურად გამოხატონ საკუთარი აზრი, ტრანსნაციონალური განათლების პროვაიდერმა უნდა შექმნას სტუდენტური ორგანიზაცია, რომელიც იმუშავებს ტრანსნაციონალური განათლების პროვაიდერის სტუდენტების ადვოკატად და იქნება სტუდენტებისთვის მიუკერძოებელი ინფორმაციის ერთ-ერთი ძირითადი წყარო. სტუდენტური ორგანიზაცია წარმოდგენილი უნდა იყოს ტრანსნაციონალური განათლების პროვაიდერის გადაწყვეტილებების მიმღებ მთავარ ორგანოში.
- II. ეროვნულმა სტუდენტურმა ორგანიზაციებმა, ANSA, „სომხეთის სტუდენტური ხმა“ და შესაბამისმა ინსტიტუციებმა საქართველოში, მათი საქმიანობის ფარგლებში უნდა შექმნან სპეციალური კომიტეტები ტრანსნაციონალური განათლების საკითხებთან დაკავშირებით. მათ სადამფუძნებლო დოკუმენტებში უნდა მოხდეს ცვლილებების/დამატებების შეტანა ეროვნულ სტუდენტურ ორგანიზაციათა როლთან დაკავშირებით ტრანსნაციონალური განათლების ხელშეწყობაში, დამტკიცებული შესაბამისი სამხელისუფლებო სტრუქტურების მიერ.
- III. სტუდენტური ორგანიზაციები უნდა იყვნენ ინფორმაციის ერთ-ერთი ყველაზე სანდო წყაროები ტრანსნაციონალური განათლების პროვაიდერის ხარისხისა და საიმედოობის შესახებ. ამგვარად, ტრანსნაციონალური განათლების პროვაიდერების შესახებ მონაცემთა შეგროვების სპეციალური მექანიზმები, ჩარიცხული სტუდენტებისა და ტრანსნაციონალურ კვალიფიკაცია მინიჭებულთა აღქმიდან გამომდინარე, უნდა იქნეს დაწესებული. სტუდენტური ორგანიზაციები უნდა იქნენ წაქეზებული რათა მოამზადონ ტრანსნაციონალური პროვაიდერების ხარისხისა და საიმედოობის შესახებ ანგარიშები ძირითადი მომხმარებლის პერსპექტივადან გამომდინარე. ეს ანგარიშები უნდა იყოს საჯარო, ხელმისაწვდომი და რეგულარული.
- IV. სტუდენტურმა ორგანიზაციებმა უნდა შეიმუშაონ სახელმძღვანელო პრინციპები და მექანიზმები ტრანსნაციონალურ განათლებაში ჩარიცხული სტუდენტების უფლებების დასაცავად. ტრანსნაციონალური განათლების პროვაიდერთა სტუდენტების უფლებები უნდა შეესაბამებოდეს იმ სტუდენტებისას, რომლებიც სწავლობენ საჯარო და კერძო ადგილობრივ უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში.

- V. სტუდენტთა ორგანიზაციებმა უნდა განახორციელონ ცნობიერების ასამაღლებელი რეგულარული კამპანია და საორიენტაციო ტრენინგები სტუდენტებისთვის, სხვადასხვა ტრანსნაციონალური პროვაიდერების პერსპექტიულობისა და სარგებლიანობის შესახებ.
- VI. ეროვნული სტუდენტური ორგანიზაციები უნდა იყვნენ ჩართულნი ისეთი გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში, როგორებიცაა კვალიფიკაციის აღიარება, ლიცენზირება და აკრედიტაცია.

4. პოლიტიკის სახელმძღვანელო პრინციპები ხარისხის უზრუნველყოფის ორგანიზაციებისათვის

UNESCO / OECD სახელმძღვანელო პრინციპები ხარისხის უზრუნველყოფის და აკრედიტაციის ორგანიზაციებისათვის

ინსტიტუციების/პროვაიდერების შიდა ხარისხის მართვის გარდა უმაღლესი განათლების ხარისხის ამაღლების მიზნით 60-ზე მეტ ქვეყანაში შემორებულია გარე ხარისხის უზრუნველყოფისა და აკრედიტაციის სისტემები. ხარისხის უზრუნველყოფისა და აკრედიტაციის ორგანიზაციები პასუხისმგებელი არიან უმაღლესი განათლების მიწოდების ხარისხის შეფასებაზე. ხარისხის უზრუნველყოფისა და აკრედიტაციის ორგანიზაციები ხშირად განსხვავებულია სხვადასხვა ქვეყანაში, ზოგჯერ კი თვითონ ქვეყნის შიგნითაც კი. ზოგს აქვს სახელმწიფო ორგანიზაციები ხარისხის უზრუნველყოფისა და აკრედიტაციის დასარეგულირებლად, ხოლო ზოგ ქვეყანაში ამ ფუნქციას არასამთავრობო ორგანიზაციები ითავსებენ. გარდა ამისა, არსებობს განსხვავებები გამოიყენებულ ტერმინოლოგიაში, მაგალითად: "ხარისხი"-ს განმარტებაში, სისტემის დანიშნულებასა და ფუნქციაში, მათ შორის, სტუდენტების, ინსტიტუციების ან პროგრამების დაფინანსებასთან ბმაში, ხარისხის უზრუნველყოფისა და აკრედიტაციაში გამოიყენებულ მეთოდოლოგიაში, პასუხისმგებელი ორგანიზაციი ან ერთეულის ფარგლებსა და ფუნქციებში, მონაწილეობის ნებაყოფლობით ან სავალდებულო ხასიათში. ამ მრავალფეროვნების პატივისცემის პარალელურად, ორივე ქვეყნის (როგორც გამგზავნის ისე მიმღების) კოორდინირებული ძალისხმევაა საჭირო როგორც რეგიონალურ, ისე გლობალურ დონეზე, რათა გადაილახოს ტრანსნაციონალური უმაღლესი განათლების მიწოდების ზრდის შედეგად წარმოქმნილი გამოწვევები.

ამ კონტექსტში რეკომენდებულია ხარისხისა და აკრედიტაციის ორგანიზაციებმა:

- ა) უზრუნველყონ, რომ მათი ხარისხის უზრუნველყოფის და აკრედიტაციის ღონისძიებები მოიცავდეს ტრანსნაციონალური განათლების მიწოდებას, მისი სხვადასხვა ფორმების გათვალისწინებით. ეს ნიშნავს იმას, რომ ყურადღება უნდა მიექცეს შეფასების სახელმძღვანელოს, სტანდარტებისა და პროცესების გამჭვირვალობის, თანამიმდევრულობისა და ეროვნული უმაღლესი განათლების სისტემასთან შესაბამისობის

უზრუნველყოფას, ასევე, ტრანსნაციონალური მიწოდების ადაპტაციის უნარს ცვლილებებისა და განვითარებისადმი.

ბ) მდგრადი გახადონ და გააძლიერონ არსებული რეგიონალური და საერთაშორისო ქსელები ან შექმნან ახალი ქსელები რეგიონებში, იქ სადაც ჯერ კიდევ არ არის არც ერთი. ეს ქსელები შეიძლება იქცეს პლატფორმად ინფორმაციისა და კარგი გამოცდილების გაცვლისათვის, ცოდნის გავრცელებისა და გაღრმავებისათვის, საერთაშორისო განვითარებისა და გამოწვევების გააზრებისათვის, აგრეთვე მათი პერსონალისა და ხარისხის შემფასებლების პროფესიონალიზმის ამაღლებისათვის. ეს ქსელები, ასევე შეიძლება გამოყენებულ იქნეს ცუდი რეპუტაციის მქონე პროვაიდერებისა და საექვო ხარისხის უზრუნველყოფისა და აკრედიტაციის ორგანიზაციების შესახებ ინფორმაციის მოპოვებისათვის, ისევე როგორც მონიტორინგისა და ანგარიშგების სისტემების განსავითარებლად.

გ) ჩამოაყალიბონ კავშირები გამგზავნი ქვეყნისა და მიმღები ქვეყნის ორგანიზაციებს შორის თანამშრომლობის განმტკიცებისა და ხარისხის უზრუნველყოფის და აკრედიტაციის სხვადასხვა სისტემების ურთიერთგაგების გაღრმავების მიზნით. ამან შესაძლოა ხელი შეუწყოს მიწოდებული პროგრამებისა და ტრანსნაციონალური მიმწოდებლების ხარისხის უზრუნველყოფის პროცესს, ამავდროულად პატივისცემით მიმღები ქვეყნის ხარისხისა და აკრედიტაციის სისტემებისადმი.

დ) უზრუნველყონ შეფასების სტანდარტების, პროცედურებისა და ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმების გავლენის თაობაზე სტუდენტების, ინსტიტუციებისა და პროგრამების დაფინანსების საკითხებზე, ზუსტი და ადვილად ხელმისაწვდომი ინფორმაციის მიწოდება. ხარისხის უზრუნველყოფის და აკრედიტაციის ორგანიზაციებმა უნდა ითანამშრომლონ სხვა აქტორებთან, განსაკუთრებით უმაღლეს სასწავლებლებთან/ პროვაიდერებთან, აკადემიურ პერსონალთან, სტუდენტურ ორგანიზაციებთან და აკადემიური აღიარების ორგანიზაციებთან, რათა ხელი შეუწყონ ამგვარი ინფორმაციის გავრცელებას.

ე) ისარგებლონ არსებულ საერთაშორისო დოკუმენტებში ასახული პრინციპებით, როგორცაა იუნესკო/ევროპის საბჭოს კოდექსი „ტრანსნაციონალური განათლების მიწოდებაში კარგი გამოცდილების“ თაობაზე.

ვ) მიაღწიონ ურთიერთაღიარების შეთანხმებას სხვა ორგანიზაციებთან ერთმანეთის პროფესიული გამოცდილებისა და ნდობის საფუძველზე, შეიმუშაონ შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის სისტემები და რეგულარულად დაექვემდებარონ გარე შეფასებებს, დაინტერესებულ მხარეთა კომპეტენციების სრული გამოყენებით. სადაც შესაძლებელია, განიხილონ ექსპერიმენტების ჩატარება საერთაშორისო შეფასებაში ან მონაწილეობა ხარისხის შეფასებისა და აკრედიტაციის ორგანიზაციების ექსპერტთა საქმიანობაში.

ზ) განიხილოს საერთაშორისო საექსპერტო პანელების შემადგენლობის შერჩევის პროცედურების მიღება, სტანდარტების, კრიტერიუმებისა და პროცედურების

საერთაშორისო ბენჩმარკინგის, კრიტერიუმებისა და შეფასების პროცედურების მიღება და სხვადასხვა ხარისხის უზრუნველყოფის ორგანიზაციებთან ერთად ერთობლივი შეფასების პროექტების განხორციელება, რათა გაიზარდოს შეფასების საქმიანობის სადარობა.

TNE_QA სახელმძღვანელო პრინციპები ხარისხის უზრუნველყოფის და აკრედიტაციის ორგანიზაციებისათვის

I. ტრანსნაციონალური მიწოდების ხარისხის უზრუნველყოფა სომხეთსა და საქართველოში უნდა იქნეს ნათლად აღწერილი ეროვნული დონის პოლიტიკაში და შესრულებული სამ განსხვავებულ დონეზე:

ა) დაწყების დონე: ლიცენზია

ბ) დანერგვის დონე: მონიტორინგი და მონაცემთა მიწოდება

გ) ანგარიშვალდებულების დანიშნულება: ტრანსნაციონალური მიწოდების აკრედიტაცია.

II. ტრანსნაციონალური პროვაიდერების გარე ხარისხის უზრუნველყოფის სახელმძღვანელო პრინციპები უნდა იყოს შემდეგი:

ა) გამჭვირვალობა და საჯარო ინფორმაცია;

ბ) შეფასების თანმიმდევრულობა;

გ) მიწოდების შედარება;

დ) სიზუსტე მონაცემთა შეგროვებასა და ანალიზში.

III. სომხეთისა და საქართველოს, ANQA-ს და NCEQE-ს უნდა ჰქონდეთ შემუშავებული მკაფიო პოლიტიკა, სადაც აღწერილი იქნება მათი როლი სხვადასხვა ტიპის ტრანსნაციონალური პროვაიდერების აკრედიტაციისა და ხარისხის უზრუნველყოფის სფეროში.

IV. ხარისხის უზრუნველყოფის სააგენტოებმა უნდა შეიმუშაონ ტრანსნაციონალური უმაღლესი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის კრიტერიუმები, რომელიც დაეფუძნება "დასაშვები განსხვავების" პრინციპს, რაც მრავალფეროვნებისა და ინოვაციის შეტანის საშუალებას მისცემს ადგილობრივი უმაღლესი განათლების მიწოდებაში.

V. ტრანსნაციონალური განათლების პროვაიდერების და მათი პროგრამების აღიარების პოლიტიკის შესაქმნელად თანხვედრა უნდა მოხდეს როგორც ინსტიტუციურ, ისე პროგრამულ დონეზე. მათ შეუძლიათ მოიცვან შემდეგი მექანიზმები:

ა) ერთობლივი მიმოხილვები;

ბ) ორმხრივი აღიარება;

გ) უცხოური ხარისხის უზრუნველყოფის პროვაიდერის მიერ ჩატარებული დამოუკიდებელი გარე მიმოხილვის აღიარება;

დ) დამოუკიდებელი მიმოხილვა ეროვნული განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის პროვაიდერის მიერ.

თითოეული ამ მექანიზმისთვის, ხარისხის უზრუნველყოფის სააგენტოს მოუწევს დაუშვას შესაბამისი პროცედურა, რომელსაც უნდა მისდიოს ტრანსნაციონალურმა პროვაიდერმა.

- VI. განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის სააგენტოებმა უნდა დააარსონ ქვე-კომიტეტები ეროვნული დონის აკრედიტაციის კომისიებთან, რომლებიც იურთიერთებენ ტრანსნაციონალურ განათლებასთან. ქვეკომიტეტის წარმომადგენელმა უნდა უზრუნველყოს ტრანსნაციონალური განათლების დაინტერესებული მხარეების თანაბარი მონაწილეობა.
- VII. განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის სააგენტოებს უნდა ჰქონდეთ თანამშრომლობის მკაფიო მექანიზმები კვალიფიკაციის მინიჭების და აღიარების ორგანიზაციებთან და უნდა იყვნენ წარმოდგენილი ამგვარ ორგანიზაციებში ეროვნულ დონეზე.
- VIII. განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის სააგენტოებს უნდა ჰყავდეთ გადაწყვეტილების მიმღები ორგანოში ტრანსნაციონალურ განათლებასთან დაკავშირებული ეროვნული სტუდენტური ორგანიზაციების წარმომადგენლობა.
- IX. განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის სააგენტოებმა უნდა შეაგროვონ შესაბამისი მონაცემები ტრანსნაციონალურ განათლებაზე და რეგულარულად მოამზადოს ტრანსნაციონალური განათლების მიწოდების შესახებ ანგარიშები.
- X. განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის სააგენტოები უნდა იყვნენ სააგენტოების ეროვნული, რეგიონალური და საერთაშორისო ქსელების ნაწილი და უზრუნველყონ ტრანსნაციონალური პროვაიდერების რეგიონალური და საერთაშორისო ქსელების შესაბამისი მკაფიო თანამშრომლობის მექანიზმები, რათა უზრუნველყონ ტრანსნაციონალური განათლების პროვაიდერების თაობაზე საჭირო ინფორმაციის თავისუფალი და გამჭვირვალე გაცვლა.

5. აკადემიური აღიარების ორგანიზაციების პოლიტიკის სახელმძღვანელო პრინციპები

UNESCO / OECD სახელმძღვანელო პრინციპები აკადემიური აღიარების ორგანიზაციებისათვის

კვალიფიკაციის აღიარების შესახებ იუნესკოს რეგიონული კონვენციები წარმოადგენენ მნიშვნელოვან დოკუმენტებს უმაღლესი განათლების კვალიფიკაციის სამართლიანი

აღიარებისთვის, მათ შორის სტუდენტების ქვეყნებს შორის მობილობის შედეგად მინიჭებული უცხოური კვალიფიკაციების შეფასების, პროფესიული უნარებისა და ტრანსნაციონალური განათლების მიწოდების კუთხით.

არსებობს საჭიროება იმისა, რომ არსებულ გამოცდილებაზე საერთაშორისო ძალისხმევით დაშენდეს აკადემიური კვალიფიკაციის აღიარების სამართლიანი პროცესები, სისტემების უფრო მეტი გამჭვირვალებისა და სადარობის მეშვეობით.

ამ კონტექსტში რეკომენდირებულია აკადემიური აღიარების ორგანიზაციებმა:

ა) დააფუძნონ და შეინარჩუნონ რეგიონული და საერთაშორისო ქსელები, რომლებიც მოემსახურებიან პლატფორმად ინფორმაციის, პრაქტიკისა და ცოდნის გაზიარებას. აამაღლონ საერთაშორისო გამოწვევებისა და განვითარების გაგება და გაამჯობესონ თანამშრომლების პროფესიონალიზმის დონე.

ბ) გააძლიერონ ხარისხის უზრუნველყოფისა და აკრედიტაციის ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა, რათა ხელი შეეწყოს იმის განსაზღვრას კვალიფიკაცია აკმაყოფილებს ძირითად ხარისხის სტანდარტებს თუ არა. ასევე, ჩაერთონ ტრანსნაციონალურ თანამშრომლობასა და ხარისხის უზრუნველყოფისა და აკრედიტაციის ორგანიზაციების ქსელებში. ეს თანამშრომლობა უნდა განხორციელდეს როგორც რეგიონალურ, ისე რეგიონთშორის დონეზე.

გ) დაამყარონ და შეინარჩუნონ კონტაქტი ყველა დაინტერესებულ მხარესთან, რათა გაუზიარონ ინფორმაცია და გააუმჯობესონ კავშირები აკადემიურ და პროფესიულ კვალიფიკაციის შეფასების მეთოდოლოგიებს შორის.

დ) საჭიროების შემთხვევაში, შრომით ბაზარს მიმართონ კვალიფიკაციის პროფესიული აღიარებისათვის და უზრუნველყონ საჭირო ინფორმაციით ორივე მხარე - ისინი ვისაც უცხოური კვალიფიკაცია აქვთ და დამსაქმებლები.

ე) გამოყენებულ იქნას პრაქტიკა, როგორცაა ევროპის საბჭო / UNESCO რეკომენდაციები უცხოური კვალიფიკაციების კრიტერიუმებისა და პროცედურების შესახებ და სხვა შესაბამისი პრაქტიკული წესები, რათა გაიზარდოს საზოგადოების ნდობა მათი აღიარების პროცედურების მიმართ და დარწმუნდნენ დაინტერესებული მხარეები, რომ მოთხოვნები განიხილება სამართლიანად და თანმიმდევრულად.

ვ) უზრუნველყონ კვალიფიკაციის შეფასების კრიტერიუმების შესახებ ზუსტი და ხელმისაწვდომი ინფორმაცია

TNE_QA სახელმძღვანელო პრინციპები აკადემიური აღიარების ორგანიზაციებისათვის

- I. ეროვნულმა ხელისუფლებამ უნდა განსაზღვროს, თუ რომელი ორგანიზაციაა პასუხისმგებელი ტრანსნაციონალური განათლების კვალიფიკაციის აღიარებაზე. ეს, როგორც წესი, უნდა იყოს უცხოური მანდატის მქონე ეროვნული აღიარების ორგანო (ეროვნული ENIC / NARIC-ის სტრუქტურა).
- II. უნდა შემუშავდეს, დამტკიცდეს და საჯაროდ ხელმისაწვდომი გახადეს ტრანსნაციონალური განათლებით მინიჭებული კვალიფიკაციების აღიარების პოლიტიკა და პროცედურები. უმაღლესი განათლების აღიარების რეგიონალურ კონვენციაში (ევროპის ლისაბონის კონვენცია) განსაზღვრული პრინციპები უნდა იქნეს დაცული.
- III. აღიარება უნდა შეესაბამებოდეს ტრანსნაციონალური პროვაიდერების რეგისტრაციას ეროვნულ საკვალიფიკაციო ჩარჩოებზე დაყრდნობით, თუ კი ასეთი არსებობს და მოქმედია. უნდა არსებობდეს პროცესი ეროვნულ დონეზე, რომელიც საშუალებას მისცემდა ტრანსნაციონალური განათლების კვალიფიკაციის განთავსებას ქვეყანაში მოქმედ ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოში.

6. პოლიტიკის სახელმძღვანელო პრინციპები პროფესიული ორგანიზაციებისათვის

UNESCO / OECD სახელმძღვანელოები პროფესიული ორგანოებისათვის

პროფესიული აღიარების სისტემები განსხვავდება სხვადასხვა ქვეყანაში და პროფესიაში. მაგალითად, ზოგიერთ შემთხვევაში პროფესიულ პრაქტიკაში შესვლისათვის საკმარისია მხოლოდ აღიარებული აკადემიური კვალიფიკაცია, ხოლო სხვა შემთხვევებში აკადემიური კვალიფიკაციის მფლობელი პირებისთვის დამატებითი მოთხოვნები არსებობს. საერთაშორისო შრომითი ბაზრების მზარდი მასშტაბი და პროფესიული მობილობის ზრდა, აკადემიური კვალიფიკაციის მფლობელებს, დამსაქმებლებსა და პროფესიულ ასოციაციებს მრავალი გამოწვევის წინაშე აყენებს. გამჭვირვალობის გაზრდა - კერძოდ, ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება და ინფორმაციის ხარისხი - კრიტიკულად მნიშვნელოვანია სამართლიანი აღიარების პროცესში.

ამ კონტექსტში რეკომენდებულია, რომ პროფესიული კვალიფიკაციის აღიარებაზე პასუხისმგებელმა აიღონ პროფესიულმა ორგანოებმა:

ა) შეიმუშაოს საინფორმაციო არხები, რომლებიც ხელმისაწვდომი იქნება კვალიფიკაციის როგორც ეროვნული ისე უცხოელი მფლობელებისთვის, რათა დაეხმარონ მათ კვალიფიკაციის პროფესიონალური აღიარების პროცესში და დაეხმაროს დამსაქმებლებს, რომლებსაც სურთ მიიღონ რჩევა უცხოური კვალიფიკაციის პროფესიული აღიარების შესახებ.

ბ) ჩამოაყალიბოს და შეინარჩუნოს კონტაქტები პროფესიულ ორგანოებთან, ორივე, როგორც მიმღები ისე გამომგზავნი ქვეყნის შიგნით არსებულ საგანმანათლებლო ინსტიტუციებთან/პროვაიდერებთან, ხარისხის უზრუნველყოფ და სააკრედიტაციო ორგანიზაციებთან და აკადემიური აღიარების ორგანიზაციებთან, რათა გაუმჯობესდეს კვალიფიკაციის შეფასების მეთოდოლოგიები.

გ) ჩამოაყალიბოს, განავითაროს და განახორციელოს შეფასების კრიტერიუმები და პროცედურები პროგრამებისა და კვალიფიკაციების შედარებისას.

დ) ხელი შეუწყოს ინფორმაციის ხელმისაწვდომობას საერთაშორისოდ თანამედროვე დონეზე, მიაწოდოს ზუსტი და ამომწურავი ინფორმაცია ორმხრივი აღიარების შესახებ შეთანხმებების შესახებ და ხელი შეუწყოს ახალი შეთანხმებების განვითარებას.

TNE_QA- ს სახელმძღვანელო პრინციპები პროფესიული ორგანოებისათვის

- I. პროფესიულმა ორგანიზაციებმა უნდა შეიმუშაონ დამატებითი წესები და პროცედურები ლიცენზირებისა და პროფესიული კვალიფიკაციის მქონე პროფესიონალების აღიარებასთან დაკავშირებით, რათა ტრანსნაციონალური განათლების კურსდამთავრებულებმა შეძლონ პროფესიულ პრაქტიკაში შესვლა.
- II. სომხეთსა და საქართველოში პროფესიულმა ორგანოებმა უნდა შექმნან ერთობლივი კავშირები შესაბამის კოლეგებთან, შესაბამის უცხო ქვეყნებში (ტრანსნაციონალური განათლების პროვაიდერ ქვეყანა), რათა უზრუნველყონ პროფესიული პრაქტიკის მოთხოვნების რეგულირება .

III. ტრანსნაციონალური განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის კრიტერიუმები

1. ტრანსნაციონალური უმაღლესი განათლების პროვაიდერების შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის კრიტერიუმები

იუნესკოს რეკომენდაციები: არსებული შიდა ხარისხის მართვის სისტემების შემუშავება, შენარჩუნება ან განხილვა, რათა მათ სრულად გამოიყენონ დაინტერესებულ მხარეების, აკადემიური პერსონალის, ადმინისტრატორების, სტუდენტებისა და კურსდამთავრებულების შესაძლებლობები და აიღონ სრული პასუხისმგებლობა უმაღლესი განათლების კვალიფიკაციების შესაქმნელად მათი ქვეყნისა და საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით.

კრიტერიუმი

NB: კრიტერიუმების სია მიწოდებულია სახელმძღვანელოს სახით ტრანსნაციონალური განათლების ინსტიტუციებისთვის, ხარისხის უზრუნველყოფის

პროცესში ჩართვის მიზნით, რათა შეფასდეს მათი მდგომარეობა, პროგრესი და გაუმჯობესება. ის უნდა იყოს მორგებული და ადაპტირებული თითოეული დაწესებულების მისიაზე.

- ინსტიტუტს შეუძლია იმის დემონსტრირება, რომ შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის სისტემები ეფუძნება შესაბამის ხარისხობრივ პოლიტიკას, კერძოდ:
 - ინსტიტუტმა უნდა უზრუნველყოს მტკიცებულებები, რომ არსებობს არსებულ ჩარჩოებთან თავსებადობა
 - დაწესებულებამ ასევე უნდა შეძლოს მტკიცებულებების წარდგენა გეგმების, ვალდებულებების და / ან პროგრესების შესახებ, შედარებით IQA სისტემების მიმართ.
- დაწესებულების შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის სისტემა შეესაბამება გარე ხარისხის უზრუნველყოფის სისტემას და აკმაყოფილებს მიმღებ ქვეყანაში აკრედიტაციის სტანდარტებს.
- შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის სისტემები უზრუნველყოფენ სტუდენტების დასაქმების პროცესს (ინსტიტუციონალურ დონეზე) და მიღების მოთხოვნებს (პროგრამულ დონეზე) სახლში და მასპინძელ ქვეყნებში / დაწესებულებებში.
- შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის სისტემები გთავაზობთ შესაძარებელ ჩართულობას, ძირითად დაინტერესებულ მხარეებთან,
 - კერძოდ, შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის სისტემები უზრუნველყოფს, რომ აკადემიური პერსონალი და მოსწავლეები გადაწყვეტილების მიღების პროცესში შედარებითად იყვნენ წარმოდგენილნი.
- შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის სისტემები მოიცავს კომპეტენციის შეფასების პროცედურებს, რათა დარწმუნდნენ, რომ კურსდამთავრებულები შედარებით დონეზე არიან.
- შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის სისტემები უზრუნველყოფს აკადემიური პერსონალისა და ადმინისტრატორების მუშაობის შედარებით შეფასების კრიტერიუმებსა და პროცედურებს.
- შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის სისტემები მოიცავს აკადემიური პროგრამის განხილვის შედარებით და გამოკვეთილ პროცედურებს.
- საერთაშორისო ხარისხის უზრუნველყოფის სისტემები მოიცავს შედარებით საგამოცდო მონიტორინგს და თაღლითობისა და რეპრესირების პრევენციის მექანიზმებს.

2. ტრანსნაციონალური პროვაიდერების გარე ხარისხის უზრუნველყოფის კრიტერიუმები

2.1 TNE QA შედეგები

იუნესკოს რეკომენდაციები: კომპეტენტური ხარისხის უზრუნველყოფის და აკრედიტაციის ორგანოებთან იქნეს გავლილი კონსულტაცია და პატივი ეცეს ადგილობრივი ქვეყნებისა და საერთაშორისო ხარისხის უზრუნველყოფის და

აკრედიტაციის სისტემებს უმაღლეს განათლებაში, მათ შორის დისტანციური სწავლების ჩათვლით.

- წესები ან რეგულაციები ძალაშია. ისინი შეიძლება შეიცავდეს კონსულტაციებს ან ცნობებს შესაბამის აკრედიტაციის / სერტიფიკაციის ორგანოების შესახებ მთელს მსოფლიოში და ერგება აკრედიტაციის სტანდარტებს მიმღებ ქვეყანაში.
- გარე ხარისხის უზრუნველყოფის ორგანიზაციების მიერ ჩატარებული შედეგები ან მიმოხილვა და აუდიტი სხვადასხვა დონეზე ხელმისაწვდომია შიდა / გარე აუდიტორისთვის
- პასუხისმგებლობა ენიჭება სამუშაოს როლს, გააგრძელოს მონიტორინგი და შეატყობინოს შესაბამის კომიტეტებს, გააუმჯობესოს ხარისხის უზრუნველყოფის პროცესების განხორციელება. ბიუჯეტი გამოიყოფა ამოცანების შესასრულებლად.

2.2 TNE QA სტანდარტები სომხეთისთვის

სომხეთში ინსტიტუციური აკრედიტაციის 10 პრინციპია, რომელიცაა:

- მისია და მიზანი
- მმართველობისა და ადმინისტრირების აკადემიური პროგრამა
- სტუდენტები
- ფაკულტეტი და თანამშრომლები
- კვლევა და განვითარება
- ინფრასტრუქტურა და რესურსები
- საზოგადოებრივი პასუხისმგებლობა
- საგარეო ურთიერთობები და ინტერნაციონალიზაცია
- შიდა ხარისხის უზრუნველყოფა

ტრანსნაციონალური მიწოდებისათვის მნიშვნელოვანია იმის უზრუნველყოფა, რომ ტრანსნაციონალური მიწოდება შემუშავებულია, შეთავაზებულია და ხარისხი უზრუნველყოფილია ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად და ხელმძღვანელობს სადარობის პრინციპით. სადარობის მხარდასაჭერად ყველა განზომილებაში, დამატებით სახელმწიფო აკრედიტაციის კრიტერიუმებთან და სტანდარტებთან, რამდენიმე ელემენტის დამატებაა რეკომენდებული: ან როგორც შეფასების პუნქტები, ან როგორც საჭირო დოკუმენტაცია.

ANQA კრიტერიუმი	ANQA სტანდარტი	შეფასების მაჩვენებლები	საჭირო საბუთები
მისია და მიზანი	1.1. TLI- ს გააჩნია ნათლად და კარგად ჩამოყალიბებული მისია, რომელიც გამოხატავს ინსტიტუციის მიზნებს და ის შესაბამისობაშია ANQF-სთან.	დაწესებულება ადასტურებს სტრატეგიულ ვალდებულებას TNE- ს მიმართ.	
		<i>საუნივერსიტეტო საქმიანობა სახლისა და მასპინძელი ქვეყნის საზღვრებთან დაკავშირებით ხორციელდება უნივერსიტეტის მისიის შესაბამისად.</i>	საშინაო და მასპინძელ ქვეყანასთან მიმართებაში არსებული წინააღმდეგობებისა და დაბრკოლებების ანალიზი. უმაღლესი განათლების მოთხოვნები და პრინციპები. სალიცენზიო და აკრედიტაციის მოთხოვნები.
		<i>როგორია უნივერსიტეტის მოდელი და მისი როლი მასპინძელ ქვეყანაში? ქვეყნისთვის მოდელის ეფექტიანობა / მოდელის ადაპტაცია მასპინძელი ქვეყნის კონტექსტში.</i>	სახლის ინსტიტუციის/ სახელმწიფოს/ მოდელის ვალდებულებებისა და შეზღუდვების ანალიზი, რომელსაც უნივერსიტეტი აწყდება საგანმანათლებლო პროცესის ორგანიზების პროცესში
	1.2. TLI- ის მისია, მიზნები და ამოცანები ასახავს შიდა და გარე დაინტერესებულ მხარეთა საჭიროებებს.	<i>ინსტიტუტი იკვლევს შიდა და გარე (ადგილობრივი) დაინტერესებულ მხარეების მოთხოვნებს / მოლოდინებს და აკმაყოფილებს ადგილობრივი შრომის ბაზრის მოთხოვნებს</i>	
1.3. ინსტიტუტმა დაამტკიცა მექანიზმები და პროცედურები, რათა შეაფასოს თავისი მისია და მიზნის მიღწევა და მოახდინოს მათი შემდგომი გაუმჯობესება			

მმართველობა და ადმინისტრირება	2.1. TLI- ის მმართველობის სისტემა უზრუნველყოფს ეთიკის კოდექსის შესაბამისად რეგულირებადი გადაწყვეტილების მიღების პროცესს და აქვს ადამიანური, მატერიალური და ფინანსური რესურსების ეფექტიანი გადანაწილების ხედვა მისი საგანმანათლებლო და სხვა მიზნების მისაღწევად.		შეთანხმება ან კონტრაქტი, რომელიც განსაზღვრავს უფლებებსა და მოვალეობებს ყველა საპარტნიორო მხარის მიმართ (მასპინძელი ინსტიტუციის/ქვეყნის პასუხისმგებლობები ადგილობრივი ინსტიტუციის/ქვეყნის და მასპინძელი ინსტიტუციის/ქვეყნის ვალდებულებები მასპინძლის მიმართ).

			ინფორმაცია მასპინძელი დაწესებულების ლიცენზირების / ავტორიზაციის / აკრედიტაციის შესახებ
	2.2. TLI- ის მმართველობის სისტემა უზრუნველყოფს სტუდენტებს და პედაგოგებს, მიიღონ მონაწილეობა გადაწყვეტილების მიღების პროცესში		
	2.3. TLI ავითარებს და ახორციელებს მოკლე, შუალედურ და გრძელვადიან დაგეგმვას, რომელიც შეესაბამება მის მიზნებსა და ამოცანებს და აქვს მკაფიო მონიტორინგი და შესრულების მექანიზმები.		
	2.4. TLI ატარებს გარემოსდაცვით მონიტორინგს და ასახავს რეალურ მონაცემებს გადაწყვეტილებების		

	მიღების პროცესში.		
	2.5. პოლიტიკისა და პროცესების მართვა ხარისხის მართვის პრინციპზე ამახვილებს ყურადღებას.		
	2.6. არსებობს მექანიზმები, რომლებიც უზრუნველყოფენ მონაცემთა შეგროვებას, აკადემიური პროგრამებისა და სხვა პროცესების ეფექტიანობის, გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მონაცემთა ანალიზისა და გამოყენებასთან დაკავშირებით.		
	2.7. არსებობს აკადემიური პროგრამებისა და კვალიფიკაციის ჯილდოს რაოდენობრივი და ხარისხობრივი ინფორმაციის შეფასების დამოუკიდებელი მექანიზმები		

აკადემიური პროგრამები	3.1. აკადემიური პროგრამები საფუძვლიანად არის ჩამოყალიბებული სწავლის შედეგების მიხედვით, რაც შეესაბამება აკადემიურ კვალიფიკაციას, ინსტიტუტის მისიასა და სახელმწიფო აკადემიური სტანდარტების შესაბამისობას.	აკადემიური პროგრამები ითვალისწინებს მასპინძელი ქვეყნის კულტურულ და ლინგვისტურ სენსიტიურობას.	აკადემიური ILO- ს პროგრამის ეროვნული საკვალიფიკაციო ჩარჩოში ასახვა
		ILO მიღწევა მასპინძელ და მშობლიურ ქვეყანაში უზრუნველყოფს ერთნაირ პროგრესსა და ხარისხს.	ILO- ების მშობლიურ ქვეყანაზე ორიენტირება

	<p>3.2. TLI- ს აქვს პოლიტიკა, რომელიც უზრუნველყოფს სწავლებისა და სწავლის მიდგომებს და აკადემიური პროგრამებიდან წინასწარ განსაზღვრული შედეგების მიღებას ასევე სტუდენტზე ორიენტირებული სწავლის ხელშეწყობას.</p>	<p>არსებობს წესდება, ორ ქვეყანას შორის, გამოცდილების გაზიარების შესაცემ რათა შემცირდეს განსხვავებები სწავლება სწავლის მეთოდებში.</p>	
		<p>სწავლების მასალები მორგებულია ადგილობრივ და კულტურულ სენსიტიურობაზე</p>	<p>მეთოდოლოგია რომელიც გამოიყენება ადგილობრივი გარემოსთვის სასწავლო მასალების ადაპტაციის უზრუნველსაყოფად</p>
		<p>სასწავლო მეთოდოლოგია მორგებულია ადგილობრივ და კულტურულ სენსიტიურობაზე</p>	<p>მეთოდოლოგია, რომელიც გამოიყენება ადგილობრივი გარემოსთვის სწავლების მეთოდოლოგიის მორგების უზრუნველსაყოფად</p>
			<p>სასწავლო მეთოდოლოგიების მონიშვნა</p>
	<p>3.3. TLI- ს აქვს სწავლის შედეგების მიხედვით სტუდენტების შეფასების პოლიტიკა და უზრუნველყოფს აკადემიური მთლიანობას.</p>	<p>კომპეტენციის (ცოდნა, უნარი და უნარი) შეფასების სისტემა უზრუნველყოფს კურსდამთავრებულთა დონის შედარებას</p>	
		<p>შეფასების სისტემა / მიდგომა შეესაბამება სამართლებრივ განსხვავებებს</p>	
	<p>3.4. TLI- ის აკადემიური პროგრამები კონტექსტულად არის დაკავშირებული სხვა შესაბამის პროგრამებთან და ხელს უწყობს სტუდენტებისა და პერსონალის ინტერნაციონალიზაციისა</p>		

	და მობილობის ხელშეწყობას.		
--	---------------------------	--	--

	3.5. TLI- ს აქვს პოლიტიკა, რომელიც უზრუნველყოს აკადემიური პროგრამის მონიტორინგს, ეფექტიანობის შეფასებასა და გაუმჯობესებას.	ადგილობრივ და მასპინძელ ქვეყნებში აკადემიური პროგრამის დამტკიცების, მონიტორინგისა და განხილვის პროცესი შედარებითია	ინფორმაცია EQA- ს პროგრამების შესახებ (აღიარების სტატუსი) საჯაროდ ხელმისაწვდომია
		ადგილობრივი დაინტერესებული მხარეების (დამსაქმებელთა ჩათვლით) ჩართულობა პროგრამების დიზაინში და გადაცემაში დაცულია	
		კვალიფიკაციის მიმნიჭებელი ორგანიზაციები პროაქტიულები არიან კვალიფიკაციის აკადემიური და პროფესიული აღიარებისას	<i>დიპლომი / ჯილდო / სერტიფიკატის მინიჭების შესახებ სტუდენტთა ინსტიტუციური ვალდებულების შესახებ საჯაროდ ხელმისაწვდომი ინფორმაცია</i>
		მიღებული კვალიფიკაციები აღიარებულია ორ ქვეყანაში	<i>შეთანხმება ორივე ინსტიტუტს შორის შემუშავდეს გასასვლელი სტრატეგია და მოხდეს დაქირავებულებისა და სტუდენტების დაცვა, თუ პროგრამა მოულოდნელად დაიხურება; ეს შეიძლება ითვალისწინებდეს რიგი ვარიანტების გათვალისწინებას, იმ შემთხვევაში, თუ არ იმსახურებს სტუდენტი ხარისხსა და ჯილდოს.</i>

		არსებობს საერთაშორისოდ აღიარებული მექანიზმები და საშუალებები კვალიფიკაციების აღიარების ხელშეწყობის მიზნით (მაგ. დიპლომის დანამატი, კრედიტები, სამ-ციკლიანი სისტემა ...)	ინფორმაცია კვალიფიკაციის შესახებ და როგორ უკავშირდება ის საჯაროდ ხელმისაწვდომ ეროვნულ საკვალიფიკაციო ჩარჩოს.
			ინფორმაცია, რომლის საფუძველზეც ორგანიზაცია ან სისტემა ანიჭებს საჯაროდ ხელმისაწვდომ კვალიფიკაციას
სტუდენტები	4.1. TLI- მ განსაზღვრა მექანიზმები რათა ხელი შეუწყოს სამართლიან შერჩევას, მიღებას და დაშვების პროცედურებს.	სტუდენტის დასაქმების პროცესი შედარებადია იმ შემთხვევაშიც კი, თუ პროცესი რეგულირდება ეროვნულ დონეზე და რეგულაციები განსხვავებულია?	შიდა და მასპინძელი ქვეყნის შეზღუდვები და წინააღმდეგობები

		<i>ეროვნული შესვლის მოთხოვნები ეწინააღმდეგება მეორე ქვეყნის მოთხოვნებს? თუ კი, რა მექანიზმები დაიცავს სტუდენტებს?</i>	
		სტუდენტის "ცხოვრების ციკლის" ყველა ფაზა დარეგულირებულია შედარებითი/ერთობლივი გზით	
	4.2. TLI- ს აქვს სტუდენტების საგანმანათლებლო საჭიროებების გამოვლენის პოლიტიკა და პროცედურები.		
	4.3. TLI უზრუნველყოფს საკონსულტაციო მომსახურებას, სტუდენტების ეფექტიანი სწავლების ხელშეწყობის	საჭიროების შემთხვევაში, სტუდენტებისთვის ენობრივი და კულტურული მხარდაჭერაა	

	მიზნით საბაკალავრო ლონისძიებების შესაძლებლობებს.	გათვალისწინებული	
	4.4. TLI- მ შექმნა რეგულაცია და გრაფიკი სტუდენტებისთვის რათა მიიღონ დამატებითი დახმარება და ხელმძღვანელობა ფაკულტეტის ადმინისტრაციის მიერ		
	4.5. TLI- ს აქვს სტუდენტური კარიერის მხარდაჭერის სერვისი.		
	4.6. TLI ხელს უწყობს სტუდენტთა ჩართვას მის კვლევით საქმიანობაში		
	4.7. TLI- ს აქვს სტუდენტთა უფლებების დაცვის პასუხისმგებელი ორგანო.		
	4.8. TLI- ს აქვს სტუდენტთა განათლების, საკონსულტაციო და სხვა მომსახურების შეფასებისა და ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმები.		

ფაკულტეტი და პერსონალი	5.1. TLI- ს აქვს წესები და პროცედურები შემუშავებული, რათა ხელი შეუწყოს მაღალკვალიფიციური პერსონალისა და დამხმარე პერსონალის დასაქმებას.	აკადემიური კრედიტების 40% იფარება მასპინძელი ქვეყნის სასწავლო პერსონალის მიერ.	
		მასპინძელი ქვეყნის სასწავლო პერსონალი კვალიფიციურია რათა ასწავლოს და/ან აქვს საზღვარგარეთ სწავლების გამოცდილება	

	5.2. თითოეული პროგრამის სასწავლო პერსონალის კვალიფიკაცია შესაბამისად არის დამტკიცებული		
	5.3. TLI-ს აქვს კარგად ჩამოყალიბებული წესები და პროცედურები სასწავლო პერსონალის პერიოდული შეფასებისათვის.		
	5.4. TLI ხელს უწყობს მასწავლებელთა პროფესიულ განვითარებას იმ საჭიროებებიდან გამომდინარე რომელიც შეფასების დროს გამოჩნდება (შიდა და გარე შეფასებები)	<i>არსებობს შედარებით შესაძლებლობები პერსონალის პროფესიული განვითარებისთვის</i>	
	5.5. TLI უზრუნველყოფს მასწავლებელთა მდგრადობას აკადემიური პროგრამების მიხედვით.		
	5.6. ჩამოყალიბებულია პერსონალის დაწინაურების წესი და პროცედურები.		
	5.7. სტრატეგიული მიზნების მისაღწევად აუცილებელია ტექნიკური და ადმინისტრაციული პერსონალი.		
კვლევა და განვითარება	6.1. TLI- ს აქვს მკაფიო სტრატეგია, კვლევის ინტერესებისა და ამბიციების ხელშეწყობისთვის		
	6.2. TLI- ს აქვს გრძელვადიანი სტრატეგია, ასევე საშუალო და მოკლე პროგრამები, რომლებიც მიმართულია კვლევის ინტერესებსა და ამბიციებზე.		

	6.3. TLI უზრუნველყოფს კვლევისა და განვითარების განხორციელებას ხმის პოლიტიკისა და პროცედურების მეშვეობით		
	6.4. TLI ხაზს უსვამს კვლევის ინტერნაციონალიზაციას.		ერთობლივი კვლევითი პროექტი
			ერთობლივი პუბლიკაციები
	6.5. TLI აქვს კარგად დადგენილი მექანიზმები კვლევისა და სწავლების დასაკავშირებლად.		
ინფრასტრუქტურა და რესურსები	7.1. აკადემიური პროგრამების განსახორციელებლად აქვს სათანადო სასწავლო გარემო	სასწავლო პირობები და სასწავლო რესურსების ხელმისაწვდომობა და სწავლებისა და კვლევის სწავლების ინსტრუმენტები შედარებადია.	
	7.2. TLI უზრუნველყოფს შესაბამის ფინანსურ რესურსებს საჭირო აღჭურვილობითა და საშუალებებით, რაც საჭიროა მისიის მიზნებისა და ამოცანების მისაღწევად.		
	7.3. TLI- ს გააჩნია ფინანსური სადისტრიბუციო პოლიტიკა და შესაძლებლობა, უზრუნველყოს დაწესებულებაში არსებული აკადემიური პროგრამების მთლიანობისა და უწყვეტობის შენარჩუნება.		TNE კონკრეტული ბიუჯეტი: კრიზისის სტრატეგიული ხაზების მიხედვით
	7.4. TLI- ს რესურსების ბაზა მხარს უჭერს ინსტიტუტის აკადემიური პროგრამებისა და TLI სტრატეგიული გეგმის განხორციელებას, რაც ხელს უწყობს		

	მდგრადობასა და ხარისხის უწყვეტ გაუმჯობესებას.		
	7.5. TLI- ს გააჩნია მკაფიო პოლიტიკა და პროცედურები ინფორმაციისა და დოკუმენტაციის სამართავად.		

	7.6. TLI ქმნის უსაფრთხო და დაცულ გარემოს ჯანდაცვისა და უსაფრთხოების მექანიზმების მეშვეობით, რომელიც ასევე ითვალისწინებს სტუდენტების განსაკუთრებულ საჭიროებებს.		
	7.7. TLI- ს გააჩნია სწავლებისა და მოსწავლეებისათვის რესურსების ეფექტურობის, გამოყენების და ხელმისაწვდომობის შეფასების მექანიზმები		
საზოგადოებრივი პასუხისმგებლობა	8.1. TLI- ს აქვს მკაფიო პოლიტიკა ინსტიტუციონალური ანგარიშვალდებულების შესახებ.		
	8.2. TLI უზრუნველყოფს მისი პროცედურებისა და პროცესების გამჭვირვალობას და უზრუნველყოფს მათ საჯაროდ ხელმისაწვდომობას.		
	8.3. TLI- ს აქვს საზოგადოებასთან ურთიერთობის დამყარების მდგრადი უკუკავშირის		

	მექანიზმები.		
	8.4. TLI- ს აქვს მექანიზმები, რომლებიც უზრუნველყოფენ საზოგადოებაში ცოდნის გადაცემას		
საგარეო ურთიერთობები და ინტერნაციონალიზაცია	9.1. TLI ხელს უწყობს მის გარე ურთიერთობებს ჯანსაღი პოლიტიკისა და პროცედურების მეშვეობით, რომელიც მიზნად ისახავს გაცვლითი გამოცდილების გაზიარებას, გაღრმავებასა და ინტერნაციონალიზაციას.		
	9.2. დაწესებულების გარე ურთიერთობების ინფრასტრუქტურა უზრუნველყოფს რეგულირებულ პროცესს.		<p><i>ფაკულტეტის ან ინსტიტუციის თანამშრომლების წევრობის მტკიცებულებები საერთაშორისო ქსელებში:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>უნივერსიტეტის ქსელები (სწავლება, პროგრამა, სამეცნიერო თანამშრომლობა და კვლევა)</i> • <i>ქსელები სტუდენტებისა და მასწავლებლების მობილობისთვის</i>

			<p>პროფესიული ქსელები (დასაქმება და კვალიფიკაციის აღიარება მტკიცებულებები საერთაშორისო ღონისძიებებსა და პროექტებში მონაწილეობის შესახებ წარმატებული პროექტების რაოდენობა</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>განაცხადების რაოდენობა</i> • <i>სტატისტიკა პერსონალისა და</i>
--	--	--	--

			<p>სტუდენტის მობილობის შესახებ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ზემოქმედების ანალიზი • შემდგომი საქმიანობა • შიდა გავრცელების საქმიანობა
			<p><i>ორმხრივი შეთანხმება თანამშრომლობის შესახებ, ფაკულტეტის კვალიფიკაციისა და სასწავლო პირობების შესახებ.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ურთიერთთანამშრომლობის ურთიერთგაგების მემორანდუმი • შეთანხმება სტუდენტისა და პერსონალის გაცვლაზე • შეთანხმება სტაჟირების ორგანიზაციისა და ვაკანტურ თანამდებობებზე
	9.3. TLI ხელს უწყობს ნაყოფიერ და ეფექტურ თანამშრომლობას ადგილობრივ და საერთაშორისო კოლეგებთან.	<i>რეგულარული და აქტიური მონაწილეობის მიღება ხდება სექტორის ორგანიზაციებსა და ინსტიტუციონალურ ქსელში</i>	
	9.4. TLI უზრუნველყოფს შიდა დაინტერესებულ მხარეებს შესაბამისი უცხოური ენით, რათა გაზარდოს ინტერნაციონალიზაციის პროდუქტიულობა.		
შიდა ხარისხის უზრუნველყოფა	10. TLI- ს აქვს შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის პოლიტიკა და პროცედურები.		

	10.1. TLI გამოყოფს საკმარის დროს, მატერიალურ, ადამიანურ და ფინანსურ რესურსებს შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის		
--	---	--	--

	პროცესების მართვაში.		
	10.2. შიდა და გარე დაინტერესებული მხარეები ჩართულნი არიან ხარისხის უზრუნველყოფის პროცესებში.		
	10.3. შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის სისტემა პერიოდულად განიხილება.		
	10.4. შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის სისტემა უზრუნველყოფს, სწორ და საკმარის ფონს, გარე ხარისხის უზრუნველყოფის პროცესების წარმატებისთვის.	TLI- ის IQA ეხება EQA სისტემას და უზრუნველყოფს მასპინძელი ქვეყნის აკრედიტაციის სტანდარტებთან შესაბამისობას. როგორ იქცევა ინსტიტუტი პოტენციური შეუსაბამობის საკითხს?	
	10.5. შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის სისტემა უზრუნველყოფს TLI- ში განვითარებული პროცესების გამჭვირვალობას შიდა და გარე დაინტერესებულ მხარეებისთვის პროცესების ხარისხის შესახებ ინფორმაციის მიწოდების გზით.		
		TLI- კონსულტაციას გადის კომპეტენტურ ხარისხის უზრუნველყოფის და აკრედიტაციის ორგანოებთან და აფასებს მასპინძელი ქვეყნის სისტემებს, როდესაც	მტკიცებულებები ეროვნული საგარეო ხარისხის უზრუნველყოფის პოლიტიკის / რეგლამენტის შესაბამისობის შესახებ

		უმალესი განათლება ქვეყნის საზღვრებს გარეთ გააქვს.	
--	--	---	--

2.3 TNE QA სტანდარტები საქართველოსთვის

უმალეს საგანმანათლებლო პროგრამებში არსებობს აკრედიტაციის 5 სტანდარტი. თითოეული სტანდარტი შედგება რამდენიმე კომპონენტისგან. პროგრამის აკრედიტაციის სტანდარტების განახლებული ვერსია სრულად შეესაბამება - ევროპულ უმალეს განათლების სივრცეში (ESG 2015) ხარისხის უზრუნველყოფის სტანდარტებსა და სახელმძღვანელო პრინციპებს. ხუთი სტანდარტი შემდეგია:

1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა
2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა
3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა
4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა
5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები

ტრანსნაციონალური მიწოდების შემთხვევაში ტრანსნაციონალური განათლების სამი დამატებითი კონკრეტული კომპონენტი გამოყენებული იქნება პროგრამული აკრედიტაციის სტანდარტებთან ერთად. ჩვენ შევადგინეთ ეს კომპონენტები იუნესკოს სახელმძღვანელოს კრიტერიუმებისა და საპილოტე აკრედიტაციის შედეგზე დაყრდნობით. ეს კომპონენტებია:

აღწერა	შეფასების კრიტერიუმი	ინდიკატორი/მტკიცებულება
--------	----------------------	-------------------------

<p>ტრანსნაციონალურად და მასპინძელ ქვეყანაში მიწოდებული პროგრამები ითვალისწინებს მიმღები ქვეყნის კულტურულ და ლინგვისტურ სენსიტიურობას.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • სწავლის შეფასება ადაპტირებულია ადგილობრივ და კულტურულ სენსიტიურობაზე; • სწავლების მეთოდოლოგია ადაპტირებულია ადგილობრივ და კულტურულ სენსიტიურობაზე; • სტუდენტებისთვის ენობრივი და კულტურული მხარდაჭერა გათვალისწინებულია. 	<ul style="list-style-type: none"> • კურიკულუმი და სილაბუსი; • სწავლების მასალების ადაპტირების მეთოდოლოგია; • სწავლების მეთოდოლოგია; • სტუდენტური მომსახურება; • გამოკითხვის შედეგები; • ინტერვიუს შედეგები.
<p>პროგრამის კურსდამთავრებულები უნდა იყვნენ თანაბარ პირობებში.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • პროგრამის დასრულებისას ხდება სტუდენტების შეფასება, როგორც მასპინძელ, ისე სტუმარ ქვეყანაში; • გამოიყენება შეფასების მსგავსი მეთოდები, რათა შესაძლებელი იქნეს შედეგების დადარება. 	<ul style="list-style-type: none"> • შეფასების გეგმები და ანგარიშები; • შეფასების შედეგები ჯამურად და ცალკეული ინსტიტუციის მიხედვით, შესაძარებად • ცვლილებები / გაუმჯობესებები; • გამოკითხვის შედეგები; • ინტერვიუს შედეგი.
<p>პროგრამის სტაფი მონაწილეობს სექტორულ ორგანიზაციებსა და ინტერნაციონალურ ქსელებში (უნივერსიტეტის ქსელები, სტუდენტებისა და მასწავლებლების მობილობის ქსელები, პროფესიული ქსელები) ეროვნულ და საერთაშორისო დონეზე.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • არსებობს ჩასართველი ქსელების შერჩევის მკაფიო პოლიტიკა. • მონაწილეობა რეგულარულად განიხილება, რათა უზრუნველყოფილი იყოს მისი შესაბამისობა; • არსებობს კარგი პრაქტიკის დისემინაციის მექანიზმები • სექტორის ორგანიზაციებსა და ინსტიტუციურ ქსელებში მონაწილეობა შენარჩუნებულია. 	<ul style="list-style-type: none"> • ქსელების შერჩევის პოლიტიკა; • ქსელებში მონაწილეობის შედეგად შეტანილი ცვლილებები / გაუმჯობესებები; • კარგი პრაქტიკის გავრცელების მექანიზმი; • ინტერვიუს შედეგი.

ასევე აღსანიშნავია, რომ უმაღლესი განათლების შესახებ კანონის თანახმად, ერთობლივი საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება შეიძლება რამდენიმე ქართული უმაღლესი სასწავლებლის ან უცხო ქვეყნის უმაღლესი სასწავლებლის ან სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის მონაწილეობით, რომელიც აკრედიტებულია / აღიარებული იმ ქვეყნის კანონმდებლობის შესაბამისად, სადაც მოქმედებს. ამ შემთხვევაში, აკრედიტაციის მამიებელი დაწესებულება ვალდებულია წარმოადგინოს ორ უნივერსიტეტს შორის ერთობლივი საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელებაზე ხელშეკრულების პროექტი.

ცენტრი ამოწმებს შეტანილია თუ არა ხელშეკრულებაში შემდეგი საკითხები:

- ერთობლივი პროგრამების შემუშავება, დამტკიცება, განხორციელება და დანართები;
- ადამიანური და მატერიალური რესურსები;
- სტუდენტის სტატუსის მოპოვება, შეჩერება და შეწყვეტა, მობილობა;
- სახელმწიფო სასწავლო გრანტებისა და სწავლის საფასურის გადანაწილება;
- სტუდენტის მიღწევის შეფასება, კრედიტების განაწილება და აღიარება;
- ერთობლივი პროგრამის გაუქმების შემთხვევაში სტუდენტების შემდგომი განათლების უზრუნველყოფა;
- კვალიფიკაციის მინიჭება და ა.შ.
- ერთობლივი პროგრამის განხორციელების შეფასება.

ცენტრი ნებართვას აძლევს დაწესებულებას გააფორმოს ხელშეკრულება იმ შემთხვევაში, თუ მასში ინფორმაცია სწორადაა ასახული და იგი შეესაბამება მოქმედ კანონმდებლობას.

მას შემდეგ, რაც უმაღლესი სასწავლებელი გააფორმებს ხელშეკრულებას ერთობლივი პროგრამის თაობაზე, მას უფლება აქვს მომართოს ცენტრს აკრედიტაციისთვის. თუ ერთობლივი პროგრამა ტრანსნაციონალურია, აღნიშნული ტრანსნაციონალური პროვაიდერის კონკრეტული კომპონენტები გამოყენებული იქნება რეგულარული პროგრამული აკრედიტაციის სტანდარტებთან ერთად. უმაღლესი სასწავლებელს ასევე შეუძლია დარეგისტრირდეს საერთაშორისო აკრედიტაციის მისაღებად, რომელიც შემდგომში ცენტრის მიერ იქნება აღიარებული.

3. ტრანსნაციონალური გარე ხარისხის უზრუნველყოფის პროვაიდერების აღიარების კრიტერიუმები

3.1 სომხეთი: აღიარების კრიტერიუმი

სომხეთის რესპუბლიკაში ინსტიტუტებისა და აკადემიური პროგრამების სახელმწიფო აკრედიტაციის შესახებ დებულების თანახმად (პუნქტი 10), საგანმანათლებლო დაწესებულებას შეუძლია მიმართოს უმაღლესი ხარისხის ევროპული ხარისხის რეგისტრატორში რეგისტრირებულ ორგანიზაციებს (შემდგომში EQAR) ასევე როგორც უმაღლესი განათლების ევროპული ასოციაციის ხარისხის უზრუნველყოფის (შემდგომში ENQA) ყველა წევრს ინსტიტუციური აკრედიტაციისთვის.

საგანმანათლებლო დაწესებულებები, რომლებიც ახორციელებენ აკადემიურ პროგრამებს იმ ქვეყნებში, რომლების არ არიან ევროპული უმაღლესი განათლების სივრცის

წევრები(შემდგომში EHEA), ან არ არიან იმ ქვეყნების ნაწილები, რომელიც ზემოთხსენებულ სიაში არ ხვდებიან, შესაძლოა მიენიჭოთ აკრედიტაცია RA ტერიტორიის ფარგლებში, შესაბამისად აკრედიტებული სააგენტოების მიერ, სია დამტკიცებულია ავტორიზებული ორგანოს მიერ(შემდგომში სამინისტრო). 30 კალენდარული დღის განმავლობაში საგანმანათლებლო დაწესებულება ვალდებულია ANQA- ს აცნობოს უცხოური ორგანიზაციების მიერ აკრედიტაციის პროცესის დაწყება.

მიუხედავად იმისა, რომ ინსტიტუტების სახელმწიფო პროგრამების აკრედიტაციის წესი და მათი პროგრამები RA აცხადებს, რომ ინსტიტუციური აკრედიტაციის შედეგები აღიარებულია და რეგისტრირებულია სახელმწიფო აკრედიტაციის რეგისტრატორში, თუ დაწესებულება ANQA- ს აცნობებს უცხოეთის ორგანიზაციის მიერ აკრედიტაციის პროცესის დაწყებას, რეკომენდირებულია ცვლილებების შეტანა შემდეგნაირად: ინსტიტუციური აკრედიტაციის შედეგები აღიარებულია და რეგისტრირებულია სახელმწიფო აკრედიტაციის რეგისტრატორში, თუ:

- შეფასების გეგმა დამტკიცებულია ხარისხის უზრუნველყოფის სააგენტოს ANQA- თან კონსულტაციის შემდეგ. იგი ეცნობება ANQA- ს, ისე, რომ შეესაბამებოდეს RA- ს მოთხოვნებს. რათა უზრუნველყოს, მიმოხილვის პროცესის შედეგების დამაკმაყოფილებლობა RA- ს მოთხოვნებთან მიმართებაში.
- გარკვეული ელემენტებია საჭირო რათა ის მისაღები იყოს ANQA აკრედიტაციის კომისიაში:
- მტკიცებულება, რომ ხარისხის უზრუნველყოფის სააგენტო რეგულარულად ახორციელებს საქმიანობას, რომელიც ორიენტირებულია გარე ხარისხის უზრუნველყოფაზე (შემდგომში EQA), ხარისხის უზრუნველყოფის სააგენტოს ორგანიზაციული სტრუქტურის ახსნა, რომელიც მოიცავს ხარისხის უზრუნველყოფის სააგენტოს ამჟამინდელი დებულებების ასლს,
- განხილვის მენეჯმენტი და პროცედურა უნდა იყოს გამჭვირვალე და ადვილად ხელმისაწვდომი ANQA აკრედიტაციის კომისიის მიერ
- ორგანიზაციის შესახებ ძირითადი მონაცემები და პროცედურის მეთოდოლოგია,
- მომზადებული ანგარიში უნდა იყოს დეტალური, რომ უზრუნველყოს დამაკმაყოფილებელი უზრუნველყოფა ANQA-ს აკრედიტაციის კომისიის განხილვის მიმოხილვისას,
- ექსპერტთა პანელისა და პროცესის კოორდინატორის რეზიუმეები
- სტილი რომლის მიხედვითაც ხარისხის შეფასების სააგენტოები შეადგენენ შეფასების პანელს ასევე აფასებს მინიმუმ ერთი სტუდენტი.

სტილი რომლის მიხედვითაც შეფასების პანელი უნდა შეფასდეს:

- ტექნიკური შეფასების ფორმულირებისა და არსებითი წინააღმდეგობის გაწევის საშუალება ინსტიტუტისთვის, გარე შეფასებამდე, სრულდება პანელის მიერ.
- დადებითი გადაწყვეტილება ნიშნავს, რომ აკრედიტაციის შედეგი აღიარებულია და რეგისტრირდება აკრედიტაციის სახელმწიფო რეესტრში.

- საგანმანათლებლო დაწესებულების ინსტიტუციური შესაძლებლობები აკრედიტებულად ითვლება სახელმწიფო აკრედიტაციის რეესტრში რეგისტრაციით.

3.2 საქართველო: აღიარების კრიტერიუმი

NCEQE აღიარებს ევროპისა და აშშ-ის აკრედიტაციის იმ სააგენტოების მიერ მინიჭებულ აკრედიტაციას, რომელთაც უფლება აქვთ განახორციელონ პროგრამული აკრედიტაცია თავიანთ ქვეყნებში. გარდა ამისა, ცენტრი აღიარებს უცხოური ორგანიზაციის მიერ მინიჭებულ აკრედიტაციას, თუ ორგანიზაციის ხარისხის უზრუნველყოფის გარე შეფასების მექანიზმი სრულად მოიცავს აკრედიტაციის სტანდარტებს და ეროვნულ დონეზე არსებულ პროცედურებს და არსებობს საერთაშორისო შეთანხმება აღიარების შესახებ.

IV. ტრანსნაციონალური განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის პროცედურა

1. სომხეთი: პროცედურა TNE QA- სთვის

- სომხეთში ხარისხის უზრუნველყოფა სავალდებულო პროცესია ყველა ინსტიტუტისთვის, მიუხედავად მათი სამართლებრივი და ორგანიზაციული ფორმებისა.
- შექმნას პროცედურა, სადაც TNE პროვაიდერები და აკადემიური პროგრამები შეიძლება აღიარებულ იქნას სახელმწიფოს მიერ, გარე ხარისხის უზრუნველყოფის ჩარჩო შეიძლება ითვალისწინებდეს ორ ვარიანტს:

1. სრული კრედიტაცია
2. სადარობის მიმოხილვა.

1. **სრული აკრედიტაცია** არის TNE-ის პროვაიდერებისათვის, რომლებიც არ არიან აკრედიტებულნი აღიარებული სააგენტოს მიერ, ქვეყნის შიგნით ან / და ინსტიტუტებისთვის, რომლებიც არ შეესაბამება აღიარების კრიტერიუმებს. ეს არის უფრო დიდი შესწავლის საგანი, რომელიც ყველა კრიტერიუმით გამოიკვლევება. სრული აკრედიტაცია შეიძლება განხორციელდეს შემდეგ ვარიანტებში:

- ა) ეროვნული სააგენტოს მიერ ეროვნული აკრედიტაცია. (ANQA თნ-ის სპეციფიკის გათვალისწინებით ადგილობრივ ჩარჩოში),
- ბ) ერთობლივი აკრედიტაცია.

ა) ეროვნული აკრედიტაცია:

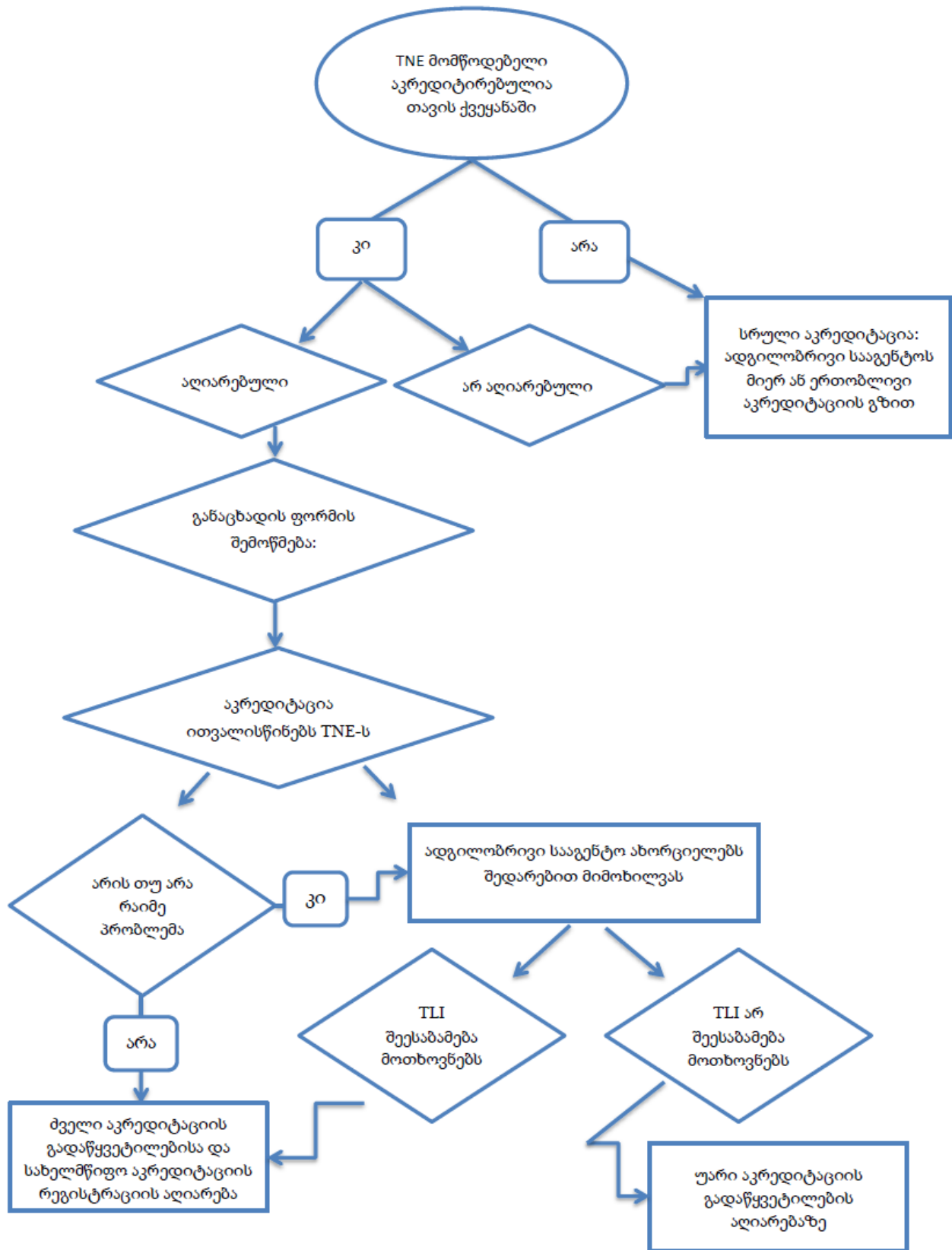
აკრედიტაცია ხორციელდება სომხეთის ეროვნულ რეგლამენტებთან და QA- ს ჩარჩოს ფარგლებში, რომელიც ითვალისწინებს UNESCO- ს სახელმძღვანელო პრინციპების ყველა სპეციფიკას, შიდასახელმწიფო სპეციფიკაციებს, შეზღუდვებს და TNE- ს,

ბ) სადარობის მიმოხილვა:

- აკრედიტაცია ხორციელდება ადგილობრივ სააგენტოს მიერ, გარე ხარისხის უზრუნველყოფის სააგენტოსთან ერთად, რომელიც აღიარებულია ადგილობრივ ქვეყანაში.
- სააგენტოები ერთობლივად მუშაობენ შეფასების ჩარჩოსა და პროცედურაზე:
 - ერთი სააგენტოს ჩარჩოს აღება და სხვა სააგენტოს დამატებითი ელემენტების დამატება,
 - ორივე სააგენტოს ჩარჩოებისა და ცალკეული ანალიზის ჩატარების გზით,
 - ახალი შეთანხმების საფუძველზე, რომელიც ითვალისწინებს ორივე უწყების პროცედურებსა და პროცესებს;
- სააგენტოები ერთობლივად ადგენენ ექსპერტთა პანელს, მათ შორის, ორივე ქვეყნის ექსპერტებს, სტუდენტს და ადგილობრივ დამქირავებელს, რომელიც შეაფასებს ინსტიტუტს ორივე კონტექსტის პერსპექტივებზე დაყრდნობით,
- თვითშეფასების ანგარიშის შედეგად და ადგილზე მოპოვებული მონაცემებისა და მტკიცებულების შედეგად: მომზადდება ერთი პანელის ანგარიში ან ორი შეთანხმებული ანგარიში, რომელიც შეესაბამება ორივე უწყების მოთხოვნებს,
- გადაწყვეტილებას იღებს ორი უწყება.

2. *შედარებითი მიმოხილვა* არის TNE- ის პროვადერებისათვის, რომლებიც სარგებლობენ აკრედიტაციით მათი "ქვეყნის" ქვეყანაში, მაგრამ ადგილობრივი სენსიტიურობები და TNE თავისებურება განხილვაში არ განიხილება. შედარებითი შემოწმების მიზანია, დაადასტუროს, რომ სომხეთში მოცემული დებულება შეესაბამება ადგილობრივ ქვეყანაში აკრედიტებულ დებულებას. განხილვამ შეიძლება ასახოს კრიტერიუმების ქვე-კომპლექტი, სადაც ძირითადი აქცენტი კეთდება აკადემიური პროგრამების ფაკულტეტზე და შიდა ხარისხის უზრუნველყოფაზე.

პროცედურულ ვარიანტებს შორის არჩევისას გამოიყენება შემდეგი ჩარჩოები:

2. საქართველო: პროცედურა TNE QA- სთვის

პროგრამების შეფასებისას გამოიყენება აკრედიტაციის გარკვეული პროცედურები. იგივე პროცედურები გამოყენებული იქნება ტრანსნაციონალური პროგრამების შეფასებისას. პროცედურები მოკლედ არის აღწერილი ქვემოთ.

პროცესების პრინციპები

აკრედიტაციის პროცესის ჩატარება ეფუძნება შემდეგ საერთაშორისო პრინციპებს, რომლებიც გამომდინარეობს საერთაშორისო პრაქტიკიდან:

პროცესები მიზნად ისახავს აკრედიტაციის სტანდარტებთან შესაბამისობის შეფასებას გარე / დამოუკიდებელი ექსპერტების მიერ;

პროცესები დაფუძნებულია მტკიცებულებებზე და ხორციელდება დამოუკიდებელი ექსპერტების მიერ;

თვითშეფასების ანგარიშების მიერ მოწოდებული ინფორმაცია ფაქტობრივად ითვლება სწორად, თუ მტკიცებულება საწინააღმდეგოს არ ამბობს;

აკრედიტაციის პროცესი ეტაპობრივად

აკრედიტაციის განაცხადის წარდგენა;

საგანმანათლებლო დაწესებულების აღიარება აკრედიტაციის მიღების მსურველად;

აკრედიტაციის ექსპერტთა პანელის შექმნა;

ექსპერტთა პანელი შედგება სფეროს ორი დამოუკიდებელი ექსპერტისგან, სტუდენტისა და დამსაქმებელისაგან (სურვილისამებრ). ამასთანავე, უმაღლეს სასწავლებელს შეუძლია მოითხოვოს საერთაშორისო ექსპერტი, როგორც ექსპერტთა პანელის თავმჯდომარე. ამ სურვილს იგი მიუთითებს თვითშეფასების ანგარიშში. ასეთ შემთხვევაში, NCEQE შეარჩევს საერთაშორისო ექსპერტს თავისი საერთაშორისო ექსპერტების ბაზიდან. ეს ვარიანტი განსაკუთრებით გამოსადეგია ტრანსნაციონალური პროვაიდერებისთვის.

აკრედიტაციის ექსპერტთა პანელის მიერ აკრედიტაციის თვითშეფასების ანგარიშისა და შესაბამისი დოკუმენტაციის წინასწარი განხილვა და ადგილზე გასვლის დღის წესრიგის შემუშავება;

საკრედიტაციო ვიზიტი;

შეფასების ანგარიშის მომზადება და NCEQE-თვის წარდგენა;

ინსტიტუციისათვის შეფასების ანგარიშის პროექტის გაგზავნა;

საგანმანათლებლო დაწესებულების არგუმენტირებული პოზიციის წარმოდგენა ფაქტობრივი შეცდომების შესახებ, რომელიც დაშვებულია NCEQE- სთვის წარდგენილ შეფასების ანგარიშის პროექტში;

ექსპერტთა პანელისთვის უმაღლეს სასწავლებლის არგუმენტური პოზიციის გაგზავნა;

ექსპერტთა პანელის შეფასების ანგარიშის საბოლოო ვერსიის შემუშავება და NCEQE- სთვის მის წარდგენა;

სასწავლო დაწესებულებისთვის საბოლოო შეფასების ანგარიშის გაცნობა;

აკრედიტაციის თვითშეფასების ანგარიშის, ექსპერტთა შეფასების ანგარიშისა და აკრედიტაციის საბჭოს წევრებისთვის საგანმანათლებლო დაწესებულებების არგუმენტირებული პოზიციის წარდგენა;

აკრედიტაციის საბჭოს მიერ აკრედიტაციის თაობაზე მოსმენა და გადაწყვეტილების მიღება;

NCEQE-ის მიერ აკრედიტაციის შესახებ გადაწყვეტილებისა და ექსპერტთა პანელის მოხსენების გამოქვეყნება.

ექსპერტთა პანელის მიერ თვითშეფასების ანგარიშის ანალიზს NCEQE უზრუნველყენს ექსპერტთა პანელის წევრებს. საველე ვიზიტის დაწყებამდე ექსპერტთა პანელის წევრები:

ყურადღებით შეისწავლიან თვითშეფასების ანგარიშსა და დოკუმენტაციას;

მოახდენენ ძირითადი კითხვებისა და საინტერესო სფეროების ინდენტიფიცირებას თვითშეფასების ანგარიშის თითოეულ სეგმენტში და გამოიყენებენ მათ ადგილზე ვიზიტისა და შეფასების ანგარიშისათვის;

გაეცნობიან საჯარო ინფორმაციის განმცხადებელი ინსტიტუციის შესახებ, პირველ რიგში მის ვებ-გვერდისა და გამოქვეყნებული დოკუმენტების მეშვეობით;

მომზადებენ ადგილზე ვიზიტის დღის წესრიგის პროექტს.

ადგილზე ვიზიტი: ადგილზე ვიზიტი არის მთელი აკრედიტაციის პროცესის ძირითადი ნაწილი. ვიზიტის ფარგლებში ექსპერტთა პანელი ადასტურებს უმაღლესი სასწავლებლის მიერ თვითშეფასების ანგარიშის მეშვეობით მოწოდებულ ინფორმაციას და აანალიზებს სხვა საკითხებს, რომლებიც შეიძლება არასაკმარისად იყოს წარმოდგენილი დოკუმენტაციაში; ეს კეთდება შესაფასებელი პროგრამის წარმომადგენლებთან ინტერვიუების მეშვეობით. ექსპერტთა პანელის წევრებმა უნდა იცოდნენ, რომ ადგილზე ვიზიტის შემდეგ ღია კითხვა არ უნდა დარჩეს.

თითოეული აკრედიტაციის სტანდარტული კომპონენტი ფასდება 3-დონიანი შკალით:

შეესაბამება მოთხოვნებს

ნაწილობრივ შეესაბამება მოთხოვნებს

არ შეესაბამება მოთხოვნებს

თითოეული სტანდარტული კომპონენტის შეფასების საფუძველზე, დაწესებულების შესაბამისობა აკრედიტაციის თითოეულ სტანდარტთან არის შეფასებული, როგორც:

შეესაბამება სტანდარტულ მოთხოვნებს - ასეთი შეფასება ეძლევა თუ ყველა კომპონენტი აკმაყოფილებს მოთხოვნებს, ან

სტანდარტის ერთ-ერთი კომპონენტი ნაწილობრივ შეესაბამება, ხოლო ყველა სხვა კომპონენტი აკმაყოფილებს მოთხოვნებს;

ნაწილობრივ შეესაბამება მოთხოვნებს - ასეთი შეფასება ეძლევა თუ სტანდარტის ერთი კომპონენტის ნაწილობრივ შეესაბამება მოთხოვნებს;

არ შეესაბამება მოთხოვნებს - ასეთი შეფასება ეძლევა, თუ სტანდარტის ერთ-ერთი კომპონენტი არ შეესაბამება მოთხოვნებს.

აკრედიტაციის საბჭოს სხდომა

უმაღლესი განათლების აკრედიტაციის საბჭო იღებს გადაწყვეტილებებს აკრედიტაციის მინიჭების შესახებ ექსპერტთა პანელის შეფასების ანგარიშის, თვითშეფასების ანგარიშისა და დაწესებულების მიერ მოწოდებული სხვა დოკუმენტაციის, შეფასების ანგარიშის შესახებ ინსტიტუციის არგუმენტირებული პოზიციისა და მოსმენის საფუძველზე.

კომიტეტის სხდომა მოიწვევა კომიტეტის თავმჯდომარის ან ცენტრის დირექტორის მიერ. შეხვედრას, ასევე ესწრებიან პროგრამის წარმომადგენლები და სხვა დაინტერესებული მხარეები. სხდომაში მონაწილეობენ აკრედიტაციის ექსპერტთა პანელის წევრები, ხოლო ცენტრის წარმომადგენლები და სხვა პირები უფლებამოსილი არიან მონაწილეობა მიიღონ დისკუსიაში მხოლოდ კომიტეტის თავმჯდომარისთან შეთანხმებით. კომიტეტის თავმჯდომარე პასუხისმგებელია მოსმენის დროს სადაო საკითხების გარკვევაზე.

ადმინისტრაციულ პროცედურებში მონაწილე დაინტერესებულ მხარეებს უფლება აქვთ საქმის განხილვისათვის მნიშვნელოვანი გარემოებების თაობაზე დააყენონ შუამდგომლობა მათი შემდგომი შესწავლის შესახებ. მოსმენის დროს ადგილზე ვიზიტის შემდეგ განმცხადებელი პროგრამის მიერ მომზადებული დოკუმენტები არ განიხილება. ამ პროგრამასთან დაკავშირებით კომიტეტი იღებს ერთ-ერთ გადაწყვეტილებას:

- პროგრამა აკრედიტებულია
- პროგრამას ენიჭება პირობითი აკრედიტაცია (მხოლოდ არსებული პროგრამების შემთხვევაში)
- პროგრამას უარი ეთქვას აკრედიტაციაზე, თუ პროგრამა ვერ აკმაყოფილებს აკრედიტაციის ერთ-ერთ სტანდარტს
- პროგრამის აკრედიტაცია წყდება

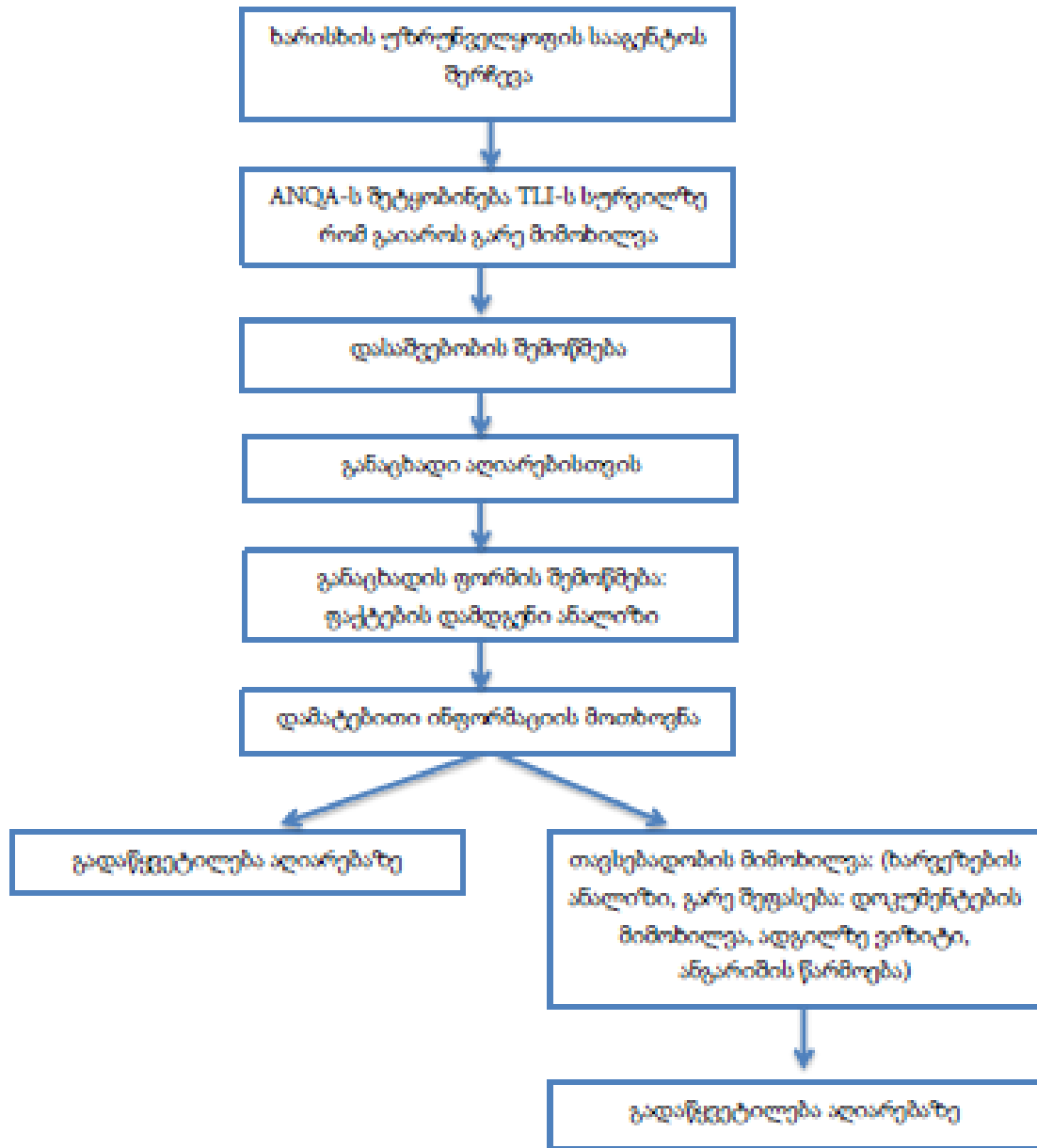
პირობითი აკრედიტაციის მინიჭება ხდება ორი წლის ვადით. მისი მინიჭება არ შეიძლება ზედიზედ ორჯერ.

3. ტრანსნაციონალური გარე ხარისხის უზრუნველყოფის პროვაიდერების აღიარების წესი

3.1. სომხეთი: ტრანსნაციონალური ხარისხის უზრუნველყოფის მიმწოდებლის აღიარება

როგორც პირველი ნაბიჯი აღიარების პროცესისა, ANQA ამოწმებს თუ შეესაბამება თუ არა დაგეგმილი აკრედიტაცია ყველა მოთხოვნას.

აღიარების პროცედურა მოიცავს შემდეგ საფეხურებს:

4. მინიჭებული ტრანსნაციონალური კვალიფიკაციის აკადემიური აღიარების პროცედურა

მინიჭებული ტრანსნაციონალური კვალიფიკაციის აღიარება უნდა მოხდეს ფორმალური ან სამართლებრივი პროცედურისა და სპეციფიკაციების საფუძველზე, რომელსაც უნდა აკმაყოფილებდეს საკვალიფიკაციო მოთხოვნები იმისათვის, რომ შეესაბამებოდეს დადგენილ სტანდარტებს. ამრიგად, სომხეთისა და საქართველოს მთავრობებმა უნდა დაადგინონ სტანდარტებისა და პროცედურების კომპლექტი, რომლის მეშვეობითაც უნდა მოხდეს აღიარება.

4.1 ტრანსნაციონალური კვალიფიკაციის აღიარება შეიძლება შემდგომში მოითხოვდეს შემდეგი დაზუსტებების შეტანას:

- უცხოელი პროვაიდერების მიერ მასპინძელ ქვეყნებში მინიჭებული ტრანსნაციონალური კვალიფიკაციები;
- უცხოური პროვაიდერების მიერ დისტანციური და ელექტრონული სწავლების გზით მინიჭებული ტრანსნაციონალური კვალიფიკაციები;
- ერთზე მეტი მასპინძლისა და უცხოური პროვაიდერის ერთობლივი ძალისხმევით მინიჭებული ტრანსნაციონალური კვალიფიკაციები.

4.2 ტრანსნაციონალური კვალიფიკაციის აკადემიური აღიარების უზრუნველსაყოფად, შემდეგ ორ მიდგომას შორის განსხვავება არის აღსანიშნავი:

- სადარობა - პროცედურა, რომელიც საზღვრავს კვალიფიკაციების ფასეულობას ფორმატისა და კრიტერიუმის კრებულის გამოყენებით;
- ექვივალენტურობა - პროცედურა, რომელიც ადგენს, თუ რომელი კვალიფიკაციებია მსგავსი, იგივე ფორმატისა და კრიტერიუმების გამოყენებით, მაგრამ ამ შემთხვევაში მოეთხოვება საერთაშორისო კურიკულუმის სტანდარტის მსგავსება.

4.3 ტრანსნაციონალური კვალიფიკაციის აღიარებაში მონაწილე ხელისუფალნი არიან ENIC/NARIC-ის ოფისები, გარე ხარისხის უზრუნველყოფის სააგენტოები და განათლების სამინისტროები სომხეთსა და საქართველოში. მათ უნდა შეიმუშავონ და მიიღონ ზემოთ ჩამოთვლილი კვალიფიკაციის აღიარების სტანდარტები.

4.4 ტრანსნაციონალური კვალიფიკაციის აღიარების პროცედურები მკაფიოდ უნდა იყოს განსაზღვრული და ყველა მოქმედი პირის როლი დადგენილი და საჯაროდ ხელმისაწვდომი პროგრამის დაწყებამდე.

4.5 აღიარებული უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების და პროგრამების რეესტრი უნდა გამოქვეყნდეს და რეგულარულად განაახლოს შესაბამისმა პასუხისმგებელმა ორგანიზაციამ.

4.6 ოპერირების თანმიმდევრულობისა და გამჭვირვალობის უზრუნველსაყოფად, სომხეთისა და საქართველოს მთავრობებმა უნდა შექმნან ეროვნული კომიტეტები ტრანსნაციონალური და უცხოური კვალიფიკაციების აღიარებისათვის.